De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND

OPGERIGT 1830

DEEL 68. KAAPSTAD DINGSDAG, 4 JULIJ 1893. NO. 5,886

HEDEN AVOND.

COOKI'S CIRCUS.

Heden Dingsdag Avond 4 Julij,

ZAL gezien worden van de Groote OPENINGS VOORSTELLING van dezen Talentvollen Troep die eenige maanden geleden voor zoo schitterende overvolgende weken voor dicht besette zaalen gelukte oplossen hebben gegeven. Zondagvroeger zal de reuschachtige Tent op Caledonplein worden geplaatst, Het mag hier worden opgemerkt dat het verlichten een andere inwendige schikkingen veel ruimer, het laatste bezoek, zijn verbeterd. De Stalle zijn gevuld met elegante Armstoelen en van Karpetten voorzien en geen zaksten zullen worden gespaard, om tot het gemak en genoegen van het publiek bij te dragen.

IEDER OUDE FAVORIET zal te zelfdien VELE NIEUWE GEZICHTEN zullen worden gisteroddeerd.

Meer gedresseerde Paarden

Zullen de heeren Cooki's krachten bevijken

Twee prachtige Zebra's,

Zullen worden geïntroduceerd.

Inderdaad alles zal worden gedaan om de hooge en nieuw gelegen reputatie, die de heer Cooki heeft gewonnen, niet alleen in Kaapstad, maar door de gehele 5000 mijlen van zijn Zuid Afrikaansche Tour, op te houden.

Plan bij het *Argus* Kantoor. Stalle 3s. (Special gereserveerd 4s.) Galerij 2s. Naturellen Galerij 1s.

Onze populaire prijzen, verbonden met onze populaire Vertooning zijn het geheim van onze succes.

550 Merino Schapen (extra vet
50 Kaapsche do. do. do
25 Ossen en Koeijen.

Op Dingsdag, 4 Julij a.s.

ZULLEN opgemelde Schapen, publiek worden verkocht te KLAPMUTS STATIE.

J COETZEE.

Paarl, 26 Junij 1893.

FAURE, NEETHLING & Co., Afslagers.

PIANOS.

DE HEEREN VAN DER BYL & Co., hebben weer ontvangen eenige hunner beroemde Duitsche Cottage-Pianos in Okkernoot- en, palissanderhout Rosewood).

LET WEL.

DE Verkooping van Paarden geadverteerd voor 6 Julij, is uitgesteld tot later

C G. MAREE

Paarl, 1 Julij 1893

Let Wel! Let Wel!

DE Vendutie van Ossen te Malmesbury, geadverteerd door den heer J. S. DE VILLIERS, voor 4 Julij zal niet plaats hebben.

DE VILLIERS, IMMELMAN & Co.

KENNISGEVING.

REGISTRATIE

VAN

Parlementaire Kiezers.

HIERBIJ word de kennis gegeven ter algemeene informatie dat het niet Noodzakelijk is voor Personen, die willen geregistreerd worden als Parlementaire Kiezers in de Kiesafdeeling Kaapstad, om de kolom, gemerkt Ras-Onderscheid op den vorm der aanspraken in te vullen, en dat de Aanspraak NIET van nul en geener waarde zal worden verklaard, door eenige uitlating te dezen opzigte.

Op last.

JAS. N. KEMP,
Agerend Stads Secretaris.

Stadhuis, Kaapstad,
1 Julij 1893

EMILE H. VAN NOORDEN

ALGEMEEN EN WETS-AGENT

Afslager en Gezworen Taxateur

Zaken waargenomen in de Magistraatshoven.

Agentschappen met den Meesten Spoed Uitgevoerd,

BELEENINGEN EN VOORSCHOTTEN BELEGD

Kaapstad, 72 Loopstraat.

BELANGRIJKE VENDUTIE,

IN HET DISTRIKT

PHILIPSTOWN.

DE Ondergeteekende, begunstigd met instructies door de Executeurs in den Boedel van wijlen den heer ROELOF STEPHANUS DU PLESSIS van Waschbank, in het Distrikt Philipstown, zal per Publieke Vendutie Verkoopen, ZONDER INHOUDING, op

Woensdag en Donderdag, 19 en 20 Julij 1893,

TE

WASCHBANK (EZELSFONTEIN,)

Beginnende om 11 uur 's morgens op iedereen dag, de volgende Goederen :—

I—VASTE GOEDEREN:

De Plaats EZELSFONTEIN (bekend als Waschbank) gelegen een half uur van het Dorp Philipstown, groot 7,4 26 MORGEN. Op de Plaats staat een groot gerieflijk Woonhuis met 9 Kamers, Buitengebouwen, bevattende Wagenhuis, Stallen en Pak-Kamers, en nog Woonhuis voor Bijwoner. LANDERIJ voor 6 Mud Zaad, Prachtige Boomgaard met allerlei Vruchtboomen. Op de Plaats is een sterke zinmerfeilende Fontein. Het Veld bestaat uit Berg en Vlakte Veld zoo goed als men in de Kolonie kan krijgen, en is op een weinig na geheel omheind door een sterke Heining van Draad en Palen

Iemand die een Fraaije Plaats wil hebben moet deze Kans niet laten voorbijgaan.

II—LOSSE GOEDEREN:

50 Zware Beesten, Slagtossen, in uitmuntende conditie.
25 Ligtere Slagtossen.
27 Jonge Ossen, van 4 jaar, vet en geschikt voor den Slagter.
24 Jonge Ossen van 2 jaar, in zeer goede conditie.
20 Vette Slagt Koeijen—10 Drooge Koeijen.
26 Vaarzen van 2 tot 3 jaar oud—95 Koeijen met Kalvers.
2 Afrikaander Bullen.

PAARDEN:

2 Rijpaarden | 8 Jonge Ongeleerde Paarden
1 Paar Karpaarden—1 Hengst | 7 Merries met 5 Veulens

SCHAPEN:

742 Mof-Schapen meestal Ooijen—860 Afrikaander en Bastaard Schapen, 60 Oude Ooijen.

1 Bokwagen—1 Veerwagen—1 Kar—Tuigen—Boerderijgereedschap en een Groot Assortiment HUISRAAD, te veel om op te noemen.

VERDER VOOR WIEN HET MOGE AANGAAN :—

1,000 VETTE HAMELS.

TERMEN ZEER LIBERAAL!!

KOOPERS die van elders komen zullen *gratis* afgehaald worden te Houtkraal Station, doch zij moeten zoo goed zijn en vroegtijdig aan den Afslager kennis geven van hun komst.

L. J. COETSEE, Afslager.

COETSEE & DU PLESSIS, Procureurs voor Verkoopen.

Philipstown, 26 Junij 1893.

J. D. JONES & CO.,

KNAPEN, JONGENS EN MAN'S UITRUSTERS.

Rugby Pakken
10/6—35/

Knapen
Korte
Broeken
Pakken
van

2s. 9d.

Knapen en Jongens
Ulsters 6/6—35.

De best
geassorteerde
Voorraad
van
Mannen
Overjassen
in Kaapstad.

Norfolk Pakken
6/6—30.

Nu vertoonende Mannen en Jongens Invernes Waterproofs van 30s

J. D. JONES & CO.,
PLEINSTRAAT,
KAAPSTAD.

J. HEPWORTH & Zoon

(BEPERKT),

Heeren, Jongens en Knapen Kleeren Leveranciers.

HEBBEN tijdelijke Gebouwen geopend te 44 PLEINSTRAAT, tegenover het Louvre en zullen spoedig verhuizen naar hunnen nieuwen Winkel, die wordt gebouwd op den hoek van Pleinstraat en Langemarkt-straat.

HEPWORTH'S is de grootste firma van Kleeren Leverancier in de wereld en maken al de Goederen die ze verkoopen in hun eigen fabrieke

HEPWORTH'S hebben 250 Takken in alle deelen van het Britsche Keizerrijk. Kleeren leverende direkt van de fabriek tegen prijzen in 't groot ; 7/6 in het £ goedkooper dan gewone winkeliers.

HEPWORTH'S kleeren zijn alle even goed als die door den Kleermaker gemaakt en worden gewaarborgd perfect te passen en van vertrouwbaar maaksel.

HEPWORTH'S hebben de grootste verscheidenheid Kleeren in Zuid Afrika en op al hunne Goederen kan men vertrouwen, wat lang gebruik en mooi fatsoen betreft.

HEPWORTH'S hebben prachtige Pakken voor Jongens tegen 7/6. Mooije Pakken voor Knapen tegen 14/6. Sterke en naar de mode gemaakte pakken voor heeren tegen 28/6. Overjassen, Broeken en Regenjassen. Let op het adres :

J. HEPWORTH & Zoon,

BEPERKT,

44 PLEINSTRAAT.

BANKROET!

Een Groote Voorraad!

112 LANGEMARKTRAAT, NAAST DE HEEREN HEYNES, MATHEW & CO. DE OVERBLIJVENDE GOEDEREN MOETEN WORDEN OPGERUIMD

BINNEN EEN MAAND.

Wij hebben nu andere Goederen ontpakt en daaronder zijn: Schilderijen in Massief Gouden Lijsten 34 x 26, 12/6 ; Horologies 3/6 ; Wit Metaal en Vergulde Heeren Albert's 11d. per stuk : Potlooden 3d. per Dosijn ; geëmailleerde Kommen, Kannen, Borden, Kroesen, Kopjes en Schoteltjes, Soepterrines, Emmers, Pastei- en Vleesch Schotels, Kandelaars, Broodpannen, Schuimspanen tegen ONGEHOORDE PRIJZEN Witte Metalen Lepels en Vorken 1/6 per ½ dozijn, Fancy Nickel Plated Tafels voor Zitkamers, geheel en al nieuw. Heeren Zilveren Half gemerkte Engelsche Lever's 65/ ; Dames Zilveren Horologies 20/ ; Enveloppes 2/9 per 1,000 ; Handdoeken van 2/ per dozijn. Dames Zilveren Kettingen van 6/3 ; Kopjes en Schotels 3/6 per dozijn ; Heeren Onderbaatjes, Broeken, Sokken ; Wesenlijke Diamant Ringen van 45/.

BEKENDMAKING.

JOHAN JANSEN & Co.,

Makelaars en Algemeene Agenten,

Hebben hunne Kantoren Verplaatst naar de Standard Bank Gebouwen.

Kaapstad, 15 Junij 1893.

KAAPSCHE

Regerings Spoorwegen.

Kennisgeving No. 19 van 1893.

Platform Kaartjes,

KAAPSTAD.

OM te voorkomen dat het Kaapstadsche Passagiersstation te vol wordt, tot ongemak van eventueele Passagiers, zoo heeft men besloten om elken avond, op en na den 5den dezer, in verband met den Trein naar het Noorden, een beperkt aantal Station Kaartjes af te geven, tegen 3d. elk. Deze Kaartjes zijn verkrijgbaar aan het Boeking Kantoor en moeten worden afgegeven als men het Hek passeert.

C B. ELLIOTT,
Algemeen Bestuurder.

Algemeen Bestuurders Kantoor.
Kaapstad, 3 Julij 1893.

BENOODIGD

Een Onderwijzeres

APPLICATIEN, voor de betrekking van HULPONDERWIJZERES voor het Dames Departement in de Publieke School te

POTCHEFSTROOM,

sullen door den Ondergeteekende worden ingewacht tot den 15den Augustus 1893. Salaris £120 per annum : betrekking te aanvaarden den 1sten October 1893. Applicanten moeten inzenden, bij Applicatie, Certificaten van bekwaamheid, goed gedrag en Protestantsche geloofsbelijdenis. Hollandsch en Engelsch, alsmede Handwerken, hoofdvereischten. Muziek eene aanbeveling.

D J. VILJOEN,
Principaal en Wd. Secretaris.

Potchefstroom, 24 Junij 1893.

BENOODIGD

EEN ONDERWIJZER voor de Publieke School te BRAKFONTEIN, nabij PHILADELPHIA. Salaris £42 per jaar, benevens Vrij Logies. Doe aanzoek bij

D. S. BOTHA.

Philadelphia, 28 Junij 1893.

WEGGELOOPEN

VAN de Plaats "DE PONT," een Donkerbruin PAARD, Ruin, kol voor den kop en gemerkt J J S linker achterbeen ; omtrent 6 jaar oud.

B. KELLERMAN.

Aventuur (Postkantoor),
Porterville, 29 Junij 1893.

WHEELER'S LIKDOORN ZALF

ONDERSTAANDE ZAKEN ZIJN Echt en Vertrouwbaar. (Met is niet noodig er meer over te zeggen) BEROEMD EN SLECHTS.

WHEELER'S CAPILLARINE

Zonnebrand en Sproeten verwijderd door Melk van Violetten (die volmaakt zuiver is) 1s. 6d., per post 2s.

Medlow's HEER GENEESHEIDKUNDIGE 1/6 HOEST SIROOP

Steedse Opfrissering en Leverwaren WHEELER'S EXTRACT 2/-

Agenten—
HEYNES, MATHEW en Co.
Adderleystraat, Kaapstad.

PRIESKA.

DE HEER EDWARD MEYERS VENDUTIE.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De Vendutie van den 15den Augustus is uitgesteld tot den 19den en 20sten SEPTEMBER, 1893.

DE Ondergeteekende, daartoe behoorlijk gelast door den heer OTTO JEPPE van BRAKBOSCHPOORT, in de Afdeeling Prieska, zal per Publieke Veiling Verkoopen, op

Dingsdag, 19 en Woensdag, 20 SEPTEMBER 1893,

Te "Brakboschpoort,"

10,000 Schapen, Hamels en Ooijen ;
200 Paarden ;
200 Merries door den beroemden hengst, "Bayley ;"
100 Ossen goed voor den Slagter ;
200 Aanteelbeesten en
40 Ezels.

Het Vee van den heer OTTO JEPPE is zoo goed bekend dat verder commentaar onnoodig is

Terzelfder tijd zal verkocht worden een lot andere Paarden, Beesten en Schapen.

Onthoudt den 19den en 20sten September, 1893.

Verkooping iederen dag te beginnen om 10 uur precies

TERMEN GEMAKKELIJK.

EDWARD MEYERS,
AFSLAGER.

Prieska, 2 Junij 1893.

Eerste Jaarlijksche Uitverkoop

VOOR DAT

INVENTARIS WORDT GENOMEN.

TIEN PERCENT AFSLAG

OF TWEE SHILLINGS IN HET £ TOEGESTAAN,

SLECHTS VOOR TWEE WEEKEN!

Maakt geen Vergissing maar vind uw weg naar

HENRY'S

Lion Schoenen Winkel, Plein- en Mosterdstraten.

Verandering in Grootte VAN Pakjes en Kisten.

Voor het grooter gemak en Handigheid in het gebruik wordt

Cooper's Dip

NU GEDAAN IN

Pakjes om 25 Gallons en 100 Gallons te maken

EN IN

Kisten om 1,000 Gallons Dip te maken.

Wacht voor Namaaksels.

AYER'S CATHARTIC PILLS

DE BESTE

Huis-Medicijn

Geneest Hoofdpijn,
Verstopping,
Slechte Spijsvertering,
Leverziekten.

Gemakkelijk in te Nemen.
Zuiver Plantaardig.

De keurige suikerbekleeding van Ayer's Pillen lost onmiddelijk op, zoodra zij de maag bereikt, en staat toe dat de volle kracht van elk ingrediënt spoedig geassimileerd wordt. Het beste purgeermiddel ter wereld, zoowel voor reiziger of als eene huismedicijn, zijn

Ayer's Pillen.

GEPREPAREERD DOOR
Dr. J. C. AYER & Co., Lowell, Mass., U.S.A.

Een Rid naar Khiva,

DOOR

KAPITEIN FRED. BURNABY,

Royal Horse Guards.

Pagina 13 zegt:—"Twee paar Stevels met bont gevoerd nam men ook mee, en . medicijnen—waarvan men eigenlijk moet zijn voorzien als men in alleenliggende plekken reist—wat kinine en Cockle's Pillen; het laatste is een zeer kostbaar medicijn en een dat ik bij de kleurlingen in Midden Afrika met het grootst mogelijke succes hebt gebruikt. Inderdaad het wonderlijk effect voortgebragt op den geest en het ligchaam van een Arabische Sheik (wie geen medicijnen van het land hielpen) toen ik hem vijf

COCKLE'S PILLEN,

zendende, zal ik nooit vergeten, en een vriend van mij die vele maanden later na mij door hetzelfde district passeerde, informeerde mij dat mijn faam als "geneeskundige" niet was uitgestorven, maar dat de buitengewone genezing toen nog het punt van onderwerp in de bazaar was."

COCKLE'S PILLEN, VRIJ VAN KWIK

COCKLE'S PILLEN, VOOR DE LEVER

COCKLE'S PILLEN, VOOR GAL

COCKLE'S PILLEN, VOOR SLECHTE SPIJSVERTERING

COCKLE'S PILLEN, VOOR ZUURBRANDEN

COCKLE'S PILLEN, VOOR HOOFDPIJN

COCKLE'S PILLEN, VOOR HET ZUUR

COCKLE'S PILLEN, OVERAL IN 'T GEBRUIK

COCKLE'S PILLEN, 88 JAREN IN 'T GEBRUIK.

In Doosjes van 1/1½, 2/9, 4/6, 11/ en 22/.
Van alle Medicijn—verkoopers door de geheele wereld.

VERKOOPINGEN.

JULIJ.

4—Klapmuts Sattie, Merino en Kaapsche Schapen, Ossen en Koeijen, van den heer J. Coetzee,—Faure, Neethling & Co., afslagers.

11 en 12—Salisbury, Greenwood, Forest Hill, (omstreken van Salisbury), Victoria en Umtali, Bouw Erven,—Morris & Cornwall, afslagers.

15—Quartelfontein, Levende Have, Boerengereedschap, Graan, Vaatwerk, Huisraad, enz., van den heer J J Fourie,—Dempers, Moore & Krige, afslagers.

19 en 20—Waschbank, Ezelfontein, in het distrikt Philipstown, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen den heer R S. du Plessis,—L. J. Coetsee, afslager.

SEPTEMBER.

19 en 20—Brakboschpoort, afdeeling Prieska. Groote verkooping van 6,000 schapen en eenige honderdebeesten en paarden voor den heer Otto Jeppe,—E Meijers, afslager.

NIEUWE MARKT.

Van 3 Julij.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	9	0	—	1	1	0
Appelen, per 100 ...	0	0	7	—	0	4	0
Boter, per lb. ...	0	1	4	—	0	2	5
Eijeren, per 100...	0	6	0	—	0	12	3
Eenden, per stuk ...	0	2	4	—	0	2	4
GroeneMielies, per 100...	0	2	9	—	0	2	9
Guavas, per 100 ...	0	0	4	—	0	4	4
Ganzen, per stuk ...	0	2	0	—	0	3	9
Hoenders, per stuk ...	0	1	1	—	0	2	3
Kool, per stuk ...	0	0	0½	—	0	0	2½
Kalveren, per stuk ...	0	9	0	—	0	9	0
Kalkoenen, per stuk ...	0	5	2	—	0	8	3
Limoenen, per 100 ...	0	2	3	—	0	7	0
Nartjes, per 100 ...	0	2	8	—	0	7	5
Peren, per 100 ...	0	2	0	—	0	6	7
Pompoenen, per stuk ...	0	0	1½	—	0	0	6½
Patatas, per mud ...	0	6	1	—	0	7	4
Uijen, per mud ...	0	2	8	—	0	7	9

VROEGEMARKT

Van 3 Julij.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud ...	0	12	6	—	1	5	3
Appelen, per 100 ...	0	0	9	—	0	1	4
Boter, per lb.... ...	0	2	2	—	0	2	7
Bloemkool, per stuk ...	0	0	2	—	0	0	2½
Eijeren per 100 ...	0	11	0	—	0	13	9
Havergerven, per 100 lb ...	0	5	0	—	0	6	2
Hoenders, per stuk ...	0	1	8	—	0	1	10½
Kaf, per 16 sakken ...	3	7	6	—	3	7	6
Peren, per 100 ...	0	2	4	—	0	2	1
Patatas, per mud ...	0	8	0	—	0	8	9
Uijen, per mud ...	0	7	9	—	0	9	2

AAN DOOVEN.—Herbert Clifton's nieuw systeem om alle soorten doofheid en geluiden in het Hoofd enz. te genezen wordt over de geheele wereld aanbevolen. Talrijke ongevraagde getuigschriften. De WelEdele Thomas Richards van 4, Dawlish Street, South Lambeth, S. W. schrijft (na een lijder voor 13 jaar te zijn geweest) "...... Mijne verwachtingen zijn ruim vervuld geworden, daar ik nu in staat ben geheel goed te hooren en zonder de minste poging en de verschikkelijke geluiden in mijn hoofd zijn niet weer voorgekomen." Pamflet met vol advise postvrij, H. Clifton, 51, Upper Kennington Lane, Londen, S. E.

ALGEMEENE VOLDOENING geeft het Butters zadel met gom-elastieken veer-zetel toegerust met een patente stijgbeugelstaaf.—Zie Advertentie

Gouvernement's Huis.

LADY LOCH geeft, tot hare smart, te kennen dat zij a.s. Donderdag, en tot verdere kennigeving, geene bezoeken af kan wachten.

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG 4 JULIJ 1893.

DE KAAPKOLONIE EN DE Z. A. REPUBLIEK.

DE verhouding tusschen de Kaapkolonie en de Z. A. Republiek is in de laatste dagen in het Parlement herhaaldelijk ter spraak gebragt. De heer Rhodes noemde, met het oog op de Spoorweg-concurrentie, President Kruger als den man van wien het afhing of men tot een behoorlijke regeling der Spoorwegtarieven zou geraken. Sir James Sivewright sprak later in denzelfden zin, en gaf tevens te kennen dat, zijns inziens, het voor de Kolonie de verstandigste politiek was om met de Ned. Z. A. Spoorwegmaatschappij op den best mogelijken voet te blijven. Dat door beambten van het Spoorweg Departement, en bepaaldelijk door den Algemeenen Bestuurder, in lijnregt tegenovergestelden zin gehandeld is, dat is bekend, en het verheugde ons onlangs uit het rapport van de Directie der Maatschappij te ontwaren dat in den laatsten tijd de hierdoor gestoorde verstandhouding tusschen Departement en Maatschappij verbeterd was. En nu vragen wij of de klagten die men zoo dikwijls tegen de houding der Maatschappij hoort, voor zoo ver zij de belangen der Kaapkolonie betreffen gegrond zijn. De heer Elliott hoorde klagten over de duurte van het vervoer uit de Koloniale havens naar Johannesburg, weet die duurte aan het hooge tarief voor dat gedeelte der lijn dat door de Republiek loopt, en ried de kooplieden tot den ossenwagen hun toevlugt te nemen, zullende hij zelf hen hierin helpen. Maar is het, wij seggen niet voor de Johannesburgers, wij zeggen niet voor de Port Elizabethsche en Oost Londensche kooplieden,—want die hebben beiden bij goedkoop vervoer voordeel,—maar voor de Kaapkolonie en haren handel nadeelig dat de Ned. Z. A. Maatschappij zich naar een betrekkelijk hoog tarief laat betalen? Stellig is het Spoorwegvervoer van de Kolonie naar Johannesburg thans veel grooter dan iemand verwacht had, en kan Natal er niet meê wedijveren tot het de Charlestownsche verlenging bekomt. Bekomt zij echter die verlenging, dan is de afstand van Charlestown tot Johannesburg en Pretoria meer dan dubbel zoo groot als die tusschen Vereeniging en deselfde steden, en de overeenkomst door Sir James Sivewright met de Ned. Z. A. Maatschappij gesloten houdt de bepaling in dat geen andere Spoorweg in het land een betere behandeling zal erlangen dan het eind tusschen Vereeniging en Johannesburg. Maakt nu die bepaling dat hetzelfde hooge tarief voor het eind van Charlestown als voor dat van Vereeniging gelden zal, dan dunkt het ons voor de Kaapkolonie wel degelijk van belang dat het niet verlaagd worde. In zoo ver dunken ons de Transvaalsche Spoorwegsaken voor de Kolonie volstrekt niet kwaad te staan, en behoeft er eigenlijk in het geheel geen wrijving tusschen het Kaapsche Spoorweg Departement en de Maatschappij te zijn, mits er, van den kant der Koloniale Spoorwegbeambten, in den geest en op de manier van Sir James Sivewright wordt gehandeld.

Ons dunkt, naast en welligt nog boven de kwestie der Spoorwegtarieven, die van het Tolverbond voor de verhouding tusschen de Kaapkolonie en de Z. A. Republiek van zeer groot gewigt te zijn. Onlangs hadden wij gelegenheid om het onze te zeggen van een prachtig betoog hierover dat een jong Afrikaner, adv. Hertzog, aan de *Volksstem* had gezonden. De redactie van de *Volksstem* denkt er anders over, en heeft allerlei bezwaren tegen deelname van de Z. A. Republiek aan een Tolverbond; bezwaren die ons grootendeels weinig waard schijnen, en die wij hier zouden weerspreken als dit niet reeds door de Bloemfonteinsche *Express* gedaan was. Eén er van is wel wat waard: dat de Koloniën wel produkten hebben om naar de Republiek te zenden, maar de Republiek nog geen die zij naar de Kolonie kan uitvoeren; doch voor een land met zulke rijkdommen als de Republiek lijkt ons dit argument maar half netjes, en buitendien, de Kaapsche produkten die in de Republiek aftrek kunnen vinden komen meerendeels van plekken die zeer ver van de Goudvelden afliggen, en waarvan dus het vervoer duur genoeg is om aldaar aan Transvaalsche produkten steeds den voorrang te laten. Maar buitendien, is afzondering voor eenigen Staat in Z. Afrika de regte politiek? Van Natal kunnen wij ons die afzondering begrijpen. Het handels-element is er baas; slechts als het boeren-element er sterk genoeg geworden is om het denkbeeld te doen veldwinnen dat het meer waard is om binnen Zuid Afrika een goed vertier van zijn thee en zijn suiker te hebben dan ter wille van kooplieden en arbeidsvolk in een laag invoertarief te doen, kan dit beter worden. In de Z. A. Republiek daarentegen zijn de boeren baas, even als in de Kaapkolonie, waar wij nooit van eenigen boer of op eenige Bondsvergadering de klagten over het invoertarief vernomen hebben die weldra zouden weergalmen als men er aan het heffen van regtstreeksche landsbelastingen ging doen. En nu vragen wij of het niet het belang van Zuid Afrika, niet alleen dat der Kaapkolonie maar evenzeer dat der Z. A. Republiek, is dat er de regte zamenwerking tusschen die Staten besta waar het Afrikaner en boeren-element den toon geeft. Dikwijls hooren wij uit de Republiek den wensch dat, in zaken tusschen haar en Engeland, zoo als die van Swazieland, de Kaapsche Regering hare belangen zal steunen, maar dat kan zij niet best, al verbeeldt men zich dit in de Republiek. Hoe naauwer echter de band is tusschen de Kolonie en de Republiek, des te meer zullen zij gezamenlijk tegen dien invloed van Engeland vermogen die hier noodlottig werkt, en waar de Republiek bijna evenzeer aan onderworpen is als de Kolonie. Ons smart het dat de Kolonie niet te Pretoria behoorlijk vertegenwoordigd is, ten einde het steeds heerschende misverstand er uit den weg geruimd zou kunnen worden; en wij erkennen gaarne dat er mannen van Kolonialen bloede in de Republiek zijn die meer voor Britsche heerschappij dan voor goede verstandhouding tusschen de beide Staten werken. Bestond die verstandhouding, dan zouden de saken weldra beter gaan, en ook daarom gelooven wij dat de toenadering die het gevolg van een Tolverbond zal zijn waar de Republiek deel aan heeft, en Natal deel aan *moet* nemen als het niet wil te gronde gaan, voor de zege der regte politiek voor Z. Afrika hoogst wenschelijk is.

'T EEN EN ANDER

OF het berigt juist is dat Vrijdag omtrent de Conventie over Swazieland in de *Cape Argus* verscheen en door ons overgenomen werd, dat weten wij even weinig als *Ons Land*, maar met dezen zijn wij het vrij wel eens dat, als dit het geval is, de Z. A. Republiek bij de Conventie veel geeft en weinig terugbekomt. Intusschen, sommige der bepalingen die voor de Republiek ongunstig en zelfs vernederend schijnen zijn praktisch van zoo veel belang niet. Het kan voor een verbreking eener vroeger gedane belofte en voor een bewijs van walgelijke heerschzucht van den kant van Engeland heeten dat de Republiek geen haven aan Kosi Baai of elders mag hebben; maar feitelijk zou zij van die haven geen voordeel trekken, en is Delagoa Baai, dat zij toch voor 's hands niet bekomen kan, haar natuurlijke haven. Dat zij slechts een Protectoraat over Swazieland bekomt, dat is daarom van gering belang omdat men ziet hoe Engeland zelf zich alle mogelijke magt over Sebele en dergelijken aanmatigt. Het verbod van drankverkoop aan Swazies heeft wel dit tegen dat het een kwestie van binnenlandsch beheer betreft waar Engeland geen regt heeft zich meê in te laten, en dat het last kan geven, want de Z. A. Republiek is evenmin in staat om dien drankverkoop te beletten als Engeland self; maar dat Engeland op Transvaalsche Naturellenzaken een invloed oefent die verkeerd werkt, dat is toch reeds het geval, en daar zal geen eind aan komen eer Z Afrika, Britsch en Republikeinsch, ronduit verklaart met die bemoeiallligheid ten gunste van het tot dienen geroepen ras niet langer genoegen te nemen, iets wat welligt zoo heel lang niet duren.

Daarentegen zijn er twee bepalingen in de beweerde Conventie die wij uiterst verkeerd achten. De eene is die omtrent de blanke uitlanders Swazieland die het volle burgerregt zullen bekomen. Beteekent dit eenvoudig dat zij terstond, door zich als Transvaalsche burgers te laten naturaliseren, alle regten deelachtig worden die genaturaliseerde uitlanders elders in de Z. A. Republiek nog niet genieten, dan zien wij hierin geen kwaad; maar met toe te laten dat iemand, wie hij ook zij, in de Republiek het stemregt oefent zonder genaturaliseerd te zijn, graaft de Republiek haar eigen graf, en wij kunnen dan ook niet gelooven dat zij in zoo iets heeft toegestemd. Het andere punt is dat van den vrijen invoer van landsprodukten uit Britsch Zuid Afrika in de Z. A. Republiek. Niet dat wij hier iets tegen hebben; integendeel, die vrije invoer had reeds lang door de Republiek moeten zijn toegestaan. Maar met hem in een verdrag als dit te eischen brengt de Britsche Regering de Koloniën in verdenking van hierop te hebben aangedrongen, en dit zal strekken om het bestaande misverstand tusschen de Kaapkolonie en de Republiek te doen toenemen.

Het spreekt van zelf dat wij, zoo denkende over de kwestie van het burgerregt aan uitlanders in Swazieland verleend, het de ergst mogelijke dwaasheid zouden achten om andere uitlanders in de Z. A Republiek onder eenige voorwaarden tot het burgerregt toe te laten waar niet naturalisatie er een van is; maar de telegrammen uit de Republiek geven niet duidelijk te kennen of de uitlanders aldaar al dan niet toelating tot het volle burgerregt zonder naturalisatie eischen. Daarentegen dunkt ons de eisch der Vrijstaatsche burgers om als zoodanig het Transvaalsche burgerregt te genieten als zij zich in de Republiek neêrzetten, een geheel andere zaak. Van sulke schikkingen vindt men in het oude Griekenland menigten voorbeelden, en terwijl het niet gaat om tegelijk Britsch onderdaan en Transvaalsch of Vrijstaatsch burger te zijn, zou als men een Vereenigd Zuid Afrika onder eigen vlag had, zulk een schikking de eenige mogelijke zijn.

Het bevreemdt ons door een berigt uit Mafeking te vernemen dat de Regering van Bechuanaland den invoer gaat belasten van, om een Engelsche uitdrukking te gebruiken, "broodstoffen" uit de Z. A. Republiek. Broodstoffen zijn koorn en meel; Transvaalsch meel kan men belasten, daar het geen ruw produkt is; Transvaalsch koorn niet, omdat dit in strijd is met de bepalingen van het Tolverbond, waar Bechuanaland toe behoort; en de klagten uit Mafeking dat de boeren wegens de belasting niet langer de plaatselijke markt zullen bezoeken, slaan blijkbaar op den invoer van koorn. Het schijnt ons vrij duidelijk dat door de Regering van Bechuanaland een vervaarlijke misslag is begaan, en dat te Mafeking het Dorpsbestuur zoo min als de Kamer van Koophandel weten wat de bepalingen van het Tolverbond zijn.

Uit een stuk over Dr. Muir's rapport, in Dr. Kolbe's tijdschrift, blijkt het dat de schrijver van onzen tegenwoordigen Superintendent Generaal van Onderwijs ruimere landstoelagen voor scholen onder de Roomsche Kerk verwacht. Na een volzin uit het rapport te hebben aangehaald zegt hij dat het billijker is om alle scholen in het oog der Wet gelijk te stellen, mits de Staat overtuigd is dat er reden is voor haar afsonderlijk bestaan, dat de "gewetensbepaling"—d. i. dat het onderwijs voor geen sectarische propaganda gebesigd zal worden,—eerlijk wordt nagekomen, en dat het onderwijs in de scholen op de hoogte is van wat de Staat wil Nu zeide men wel dat de Staat de noodzakelijkheid niet behoorde te erkennen van het afsonderlijk bestaan der Roomsche scholen, maar, antwoordt Dr. Kolbe, als een bevolking van eenige beteekenis vijf mijlen van de naaste school afwoont, dan is dit toch wel een reden om haar staatshulp voor een eigen school toe te kennen, en nu is het een feit dat tusschen de Roomschen en de rest der menschheid, althans wat onderwijs betreft, een zedelijke afstand bestaat van meer dan vijf mijlen. Neemt men dien sedelijken afstand als feit, dan is er geen reden voor den Staat om de belangen der Roomschen te verwaarloosen, want zij betalen belasting, en hebben regt op hun aandeel in de weldaden van een vrij bestuur.

Nu hebben wij dit laatste argument dikwijls vernomen, maar geldt het niet evenzeer voor Mahomedaansche scholen? Neen, sal men antwoorden, want die zijn niet op de hoogte van hetgeen de Staat wil. Maar wat de Staat wil, dat wil zij door den wil der meerderheid, en als die meerderheid zich niet stoort aan hetgeen de Mahomedaansche minderheid wil, dan toont zij dat bij haar dat oude en, ronduit gezegd, laffe argument van belasting betalen niet geldt. Vooral in een land als Z. Afrika kan het niet gelden, waar als de zaken er goed willen gaan het hoogere ras met hulp van de diensten en opbrengsten van het lagere in een houdbaren toestand moet komen en blijven. En wat nu de Roomschen betreft, als er tusschen hen en de protestanten met het oog op het onderwijs zulk een groote zedelijke afstand bestaat, is het dan in het belang der protestanten om hun, op dit punt, ter wille te zijn? Wij gelooven het niet. Wij gelooven dat op niet-sektarische scholen die feitelijk onder protestantschen invloed staan, de "gewetensbepaling" tegenover Roomschen en Joden zal worden nagekomen, omdat in het protestantisme de zin die tot het maken van propaganda leidt veel minder sterk is dan in de Kerk die zich onfeilbaar en alleenzaligmakend noemt; en wij weten dat, door de eigenaardige inrigting dier Kerk, haar onderwijs veel goedkooper kan gegeven worden dan door een protestantsch onderwijzers-personeel, zoodat men, met aan Roomsche scholen de schijnbare gelijkstelling te geven die Dr. Kolbe verlangt, ze in werkelijkheid een voorregt zal toekennen. Vandaar dat wij het onzen pligt achten om tegen het toegeven aan Dr. Kolbe's eisch ten zeerste te waarschuwen. "Het is," heet het in een ander stuk in het *S. A. Catholic Magazine* van deze maand, over zekeren eisch om de Roomschen buiten de Z. A. Republiek te sluiten, "in elk geval een troost voor ons om te weten dat de eenige lieden die kwaad van ons spreken en ons kwaad toewenschen diegenen zijn die niets van ons weten." Wel, wij meenen wel iets van de Roomsche Kerk en haar werking in het politieke te kennen, en terwijl wij van die Kerk als zoodanig geen kwaad spreken en haar geen kwaad toewenschen, erkennen wij gaarne dat wij van haren invloed in Z. Afrika niets dan gevaar voor die bevolking zien die daar de heerschende behoort te zijn.

De toespraak van den heer Sauer in het Spoorwegdebat maakte effekt, maar wat zat er eigenlijk in? Eigenlijk niets anders dan de slag van den spreker om ware of schijnbare zwakke punten in de argumenten of de positie van zijn tegenpartij te vinden, en daarmeê een figuur te slaan. Strekt dit tot voordeel van het land? Is dit het wat men in een Parlement noodig heeft? De heer Molteno werd geprezen om een toespraak die duidelijk zijn gebrek aan begrip toonde van het onderscheid tusschen een Departement als dat van Op. Werken op een tijd als den tegenwoordigen, en andere Departementen; tegen Sir J. Sivewright werd de beschuldiging gerigt dat hij *seide* opheldering over allerlei punten te sullen geven en de Oppositie hierdoor te doen verstommen, maar dat het hiertoe nooit kwam. Heeft hij echter tot dus ver gelegenheid hiertoe gehad? Wij treden volstrekt niet ten gunste van Sir James op, die onses insiens beter zou gedaan hebben als hij niet op zoo kritiek een oogenblik, zelfs al zou zijn gezondheid hierbij winnen, de Kolonie had verlaten, en op wiens maatregelen omtrent de kolenzaak en andere punten van belang welligt met regt aanmerking kan gemaakt worden; maar al die maatregelen zullen door verschillende Comités behandeld worden, en het zou veel verstandiger zijn om op het onderzoek dier Comités te wachten dan thans, nu men van de zaak eigenlijk niets weet, effekt makende toespraken te houden.

HET ENGELSCH PREEKEN IN DE N. G. KERK TE STELLENBOSCH.—Wij hebben een "heele vracht" correspondentie ontvangen over bovengenoemde zaak en in ons volgend nommer zullen de gezonden brieven, voor en tegen de zaak, verschijnen. Een geacht berigtgever schrijft ons gisteren in een, zijne correspondentie begeleidend, briefje o. a. als volgt:—"Het was gisteren (Zondag) betreurenswaardig om te zien hoe min mans lidmaten er aan de Nachtmaals tafels waren; er was nog geen 1½ tafel mans. Van de ontevredenen heb ik geen een aan de tafel gezien en daaronder zijn eenige die anders nooit hebben verzuimd. Nu willen zij het Nachtmaal niet gebruiken, zoo lang de Engelsche dienst in de Kerk wordt gehouden. Ik vrees voor de gevolgen. De Engelsche kinderen worden nu reeds *bene* ook in de Hollandsche Kerk gedoopt en de lidmaten worden daar ook aangenomen! Ik heb gehoord dat er al zes of acht van de Engelschen op aannemen staan voor aanstaande jaar, als ouderlingen en diakenen."

REGISTRATIE VAN KIEZERS.—Eene belangrijke kennisgeving omtrent het invallen der lijsten vindt men elders in deze uitgave.

HET WEDER blijft voortdurend warm en droog, en bij het ter perse gaan gisteren avond stond de lucht geheel en al helder.

DE MAILBOOT, de *Hawarden*, wordt hier heden avond laat verwacht.

EEN FABRIEK van biet-suiker staat, volgens *De Paarl*, te Worcester opgerigt te worden.

TE VRIJBURG is, volgens het plaatselijke blad, de Ned. Gereformeerde gemeente reeds omstreeks 1,000 leden sterk.

TER STRAFZITTING verwezen is C. H. Jones, op een beschuldiging van verduistering van gelden der Exercitiezaal.

EEN ITALIAANSCH SCHIP, de *Oriente*, is op reis van Nieuw York naar Anjer hier met averij binnengeloopen.

IN DEN PORT ELIZABETHSCHEN producten handel was geen verandering van belang. De prijzen, die meest nominaal zijn, laten we dus voor desen keer maar weg.

ONDERWIJZERSVEREENIGING.—De jaarlijksche vergadering dezer Vereeniging is te Oost Londen geopend met een toespraak van den President, den heer Whitton.

EEN DIAMANT van 971 karaat en zuiver wit is in de Jagersfontein Mijn gevonden. Hij is bijna dubbel zoo groot als de grootste tot dus ver in Z. Afrika gevonden.

Z. A. ATHENÆUM.—Als professor in toegepaste Wiskunst en proefondervindelijke Natuurkunde is aldaar aangesteld de heer R. F. Smith.

DE HEER S. J. LANGE, M.L.A., krijgt in een blad te Kimberley de vriendelijke waarschuwing om in het Parlement toch maar liever zijn mond te houden.

HET JINGOÏSME in de Ned. Geref. Kerk.—Een brief van "J. P. R." uit de Paarl, sal in ons volgend nommer worden geplaatst. Ook andere correspondenties wachten op ruimte.

DE VENDUTIE VAN OSSEN te Malmesbury voor den heer J. S. de Villiers (De Villiers, Immelman & Co.) zal niet plaats hebben en die voor paarden voor den heer C. G. Marce, te Klapmuts (J. S. Marais & Co.) is tot nadere aankondiging uitgesteld.

DE "NEW YORK MUTUAL" zond ons een allerkeurigst notitie-boekje, van ivorine gemaakt. Het is de netheid gepersonifieerd en bevat aan den achterkant het hoofdkantoor der maatschappij, allerfijnst en zeer elegant afgewerkt.

EEN GROOT BAL is te Johannesburg ten behoeve der Joodsche school aldaar gegeven, en het verwondert ons eenigszins onder de namen der aanwezige dames die van de echtgenoote van den man te zien die wegens poging tot omkooping in den tronk zit opgesloten.

GOED ZOO!—Die nu bij onze statie zijn vrienden wil af zien, heeft misschien in de toekomst niet weer zooveel last van allerhande soort bruin- en swart goed, dat overal de lucht met hun welriekende odeur staat te verpesten. Men lese de annonce van den Directeur Generaal van Spoorwegen.

ONGELUK AAN DE KNYSNA.—Den heer H. van Huyssteen, aan de Knysna, is een ernstig ongeluk overkomen, daar hij van zijn paard geworpen en, daar zijn eene voet in den stijgbeugel was blijven haken, een heel eind ver voortgesleept werd, tot eindelijk het breken van zijn stevel hieraan een eind maakte. Zijn toestand schijnt echter thans bevredigend te zijn.

EEN DOLLE HOND werd gezegd te Alice zijn verschijning gemaakt te hebben, maar zijn eigenaar schoot hem dood eer hij iemand of iets gebeten had. Veearts Soga werd ontboden om de lijkschouwing te houden, en bevond dat de kenteekenen die men, niet sonder schijnbare reden, die van dolheid achtte, in der daad het gevolg waren van een ontsteking binnen in het oor.

ONZE AANDACHT is gevestigd op een brief, verleden week in de *Cape Argus* gepubliceerd, over het feit dat er wel een vakantiedag verordend is voor het huwelijk van den Hertog van York, maar dat er niets gedaan is om dien dag tot een feestdag voor het volk te maken, en over oorzaken die hiertoe hebben medegewerkt. Nu echter tusschen onze uitgave van heden en den feestdag slechts twee dagen zijn, zien wij niet in waarom wij over de zaak het onze souden seggen.

VERSCHILLENDE AMUSEMENTEN zijn aan den gang. Het circus van Cooke, op Caledonplein, en Wheeler's Gezelschap, in de Vaudeville, spelen iederen avond. Dan geeft de groote zanger, de heer Charles Santley, alhier, eenige concerten. Gisteravond gaf hij het eerste, waarop Zijn Exell. de Gouverneur en gevolg aanwezig waren. Donderdag en Zaturdag singt deze wereldbekende bariton wederom en aanstaanden Dinsdag voor het laatst, ieder avond in de Odd Fellows' Zaal, Plein Straat.

BRITSCH BECHUANALAND.—De nieuwe openbare bibliotheek te Vrijburg is verleden week geopend met een zeer belangrijke toespraak van Sir Sidney Shippard, waar wij later iets van hopen te seggen. Voorts vinden wij in het plaatselijk blad het een of ander omtrent de Concessies Commissie, waaruit blijkt dat het heel wat moeite gekost heeft om te weten te komen wie eigenlijk baas in de Kalihari is. Wij verbeeldden ons altijd dat een Europeaan die er kwam jagten er zoo lang baas was als hij wist te maken dat de Naturellen hem niet aandurfden.

DE HAVENCOMMISSIE vernam Zaturdag op haar vergadering dat men in Junij een inkomen gehad had van £9,997, wat een netto vermeerdering van £1,234 op Junij 1892 uitmaakte. In de zes maanden met Junij geëindigd had men £2,200 meer ingemaakt dan in dezelfde maanden van 1892 en wel vooral door het droogte Dok. De uitgaaf was £1,551 minder geweest, en men had geld genoeg (£40,000) in handen voor de rest van het jaar. Aan het Comité werd verzocht om een aanzoek om een aparte plek voor de Clan Line stoombooten.

DE OPENING van een nieuwen vleugel van het gebouw op de plaats te Rondebosch waar het Heilsleger uit den tronk ontslagen personen aan het werk zet, heeft Zaturdag plaats gehad. Er was gebrek aan geld om het werk voort te zetten, en toespraken van den heer Faure en anderen, vooral officieren van het leger zelf, riepen de aanwezigen op om dit gebrek te verhelpen. De kollekte gaf een redelijk resultaat; van meer belang was de belofte van Sir Gordon Sprigg, die even als een aantal andere parlementsleden aanwezig was, om naast de som van £150 op de Begrooting voor de inrigting gesteld, een verdere som aan te vragen.

ORANJE VRIJSTAAT.—De *Express* van 29 ll. bevat het rapport der Vrijstaatsche Spoorweg commissie uit den Volksraad over de verschillende Spoorweglijnen voor welker aanleg Concessies gevraagd worden. Sommige concessionarissen hebben sedert de aanvragen zich vereenigd. Een Spoorweg van Kroonstad naar Vierfontein, die aldaar een kolenmijn aandoen en verder tot bij Klerksdorp, Z.A.R. verlengd worden zal waarschijnlijk goede kans hebben, al is de meerderheid tegen de andere. Het debat over de kwestie is vrij belangrijk geweest, maar geeft, voor zoo ver het in de Bloemfonteinsche bladen gepubliceerd is, geen uitsluitsel omtrent de uitkomst.

BRANDBLUSSCHEN.—In het nieuwe magazijn van den heer Garlick is een nieuwe inrigting om brand te blusschen, uitgedacht door de Engelsche firma Wittet en Zonen, te Bolton, een van welker leden den toestel alhier heeft in orde gebragt. Wij hebben ruimte noch kennis van machines genoeg om dien toestel hier te beschrijven, maar de zaak komt hierop neer dat door de hitte van den brand schroefproppen smelten, die waterloopen openen, zoodat dit water ter blussching van den brand uitloopt; en dat tevens het geven van alarm door een geschikt middel gewaard gaat. De toestellen, waar de firma Maxwell & Earp agent van is, zijn wel duur, maar met zulke gebruiken kan men zijn gebouw veel goedkooper assureren.

KAPT. BREKINS, tot dus ver Superintendent van de Zeebreker Bandietenstatie, heeft bij zijn neerleggen van het ambt van het beambten-personeel een vleijend adres en een gouden horologie als gedachtenis ontvangen.

TREURIG ONGELUK.—Om een zwerm sprinkhanen te weren stak men op een boerenplaats in Neder Albany onlangs het gras in brand, en bij die gelegenheid raakte een tweejarig kind van een der bewoners, den heer J. Horne tusschen de vlammen en kreeg zulke brandwonden dat het aan de gevolgen overleed.

UIT MAFEKING wordt gemeld dat het Dorpsbestuur, op voorstel van den heer Samuel Weil besloten heeft om zich tot de Regering van Bechuanaland te wenden, met het verzoek om af te zien van het heffen der belasting op koorn en meel (breadstuffs) uit de Z. A Republiek, daar dit de Transvaalsche boeren zou afschrikken om hun produkten ter markt te brengen, en dus den handel zou benadeelen. De Kamer van Koophandel heeft een dergelijk besluit genomen, en gisteren zou er een publieke vergadering gehouden worden.

DE "ONIVIC" zendt, zoo als men weet, een koek aan hem door wie in de afgeloopene week de grootste stommigheid bedreven is, en heeft, naar wij uit een P. Elizabethsch blad zien, hem verleden week aan Sir J. Sivewright gezonden om iets wat hij in het Parlement gezegd had. Maar is het niet een verregaande beleediging om een koek of wat dan ook te ontvangen van iemand die, als Henry Hess onder een beschuldiging van meineed en zwendelarij staat?

STRUIKROOVERS.—Een zoon van den heer Combrinck, van Oude Kraal, die Vrijdag van de stad huistoe ging, werd door een zwerig uitziende en met een mes gewapenden Kaffer aangevallen en van zijn geld beroofd, en het heet dat er tal van zulk volk aan de hellingen van Tafelberg huisen. Had de jonge Combrinck een revolver bij zich gehad dan was hij zijn geld niet kwijt geweest, maar dan zou er gehuil geweest over het verlies van o! zoo'n kostbaar menschenleven.

EEN VREESELIJK ONGELUK.—De heer Cornelis Swart vertrok van Aberdeen om zijn huisgezin te gaan halen te Oudtshoorn. Met zijne terugkomst, toen hij te Kariega kwam, overkwam hem een vreeselijk ongeluk. Hij werkte daar met dynamiet, dat vuur nam en in zijne regter hand afging, met het gevolg dat zijne geheele hand verbrijzeld werd. Dr. Bedford ging hem zien, en vond dat de hand moest afgezet worden, dat door hem en Dr. Anger gedaan werd. Alleen de duim zit nog aan den arm, en het punt van den duim is ook af. De heer Swart is een zeer arme man, heeft eene vrouw en zeven kindertjes en niets om van te leven. Het zou goed zijn indien hem het een en ander zou toegezonden worden om hem en de zijnen in zijn akeligen toestand te hulp te komen.—*Correspondent van Onze Courant.*

DE Z. W. CIRKEL.—Uit Mosselbaai is een telegram van 1 Julij ontvangen over een verontwaardigingsvergadering omtrent de weigering der Regering om een Spoorweg voor den Z. W Cirkel te laten maken. Er heerschte groote geestdrift, en een eerste besluit hield in dat de Cirkel, met Mosselbaai als haven, een zesde van de blanke bevolking van de Kolonie en niet minder kleurlingen bevatte, alle lieden die een Spoorweg wisten op prijs te stellen, maar van de Kol. Spoorwegen geenerlei voordeelen trokken, behalve enkelen die digt bij bestaande lijnen woonden, schoon allen meê betaalden aan de zware lasten voor de niet betalende Kol. Spoorwegen, en er zelfs zulk een nadeel bij hadden dat men, nu de Spoorwegen in het algemeen betaalden, hun toch stellig een lijn geven moest. Voorts dat men te Mosselbaai een aparte grieve had, in de betaling van gelden voor andere havens, terwijl Mosselbaai self niets bekwam, in weerwil van haar £30,000 's jaars aan invoerregten, die door een Spoorweg zeer zouden toenemen. Men verwachtte intusschen dat de Eerste Minister zijn belofte sou nakomen, en men drong er sterk op aan dat men althans iets zou krijgen.—Ook te Oudtshoorn werd een groote vergadering in denzelfden zin gehouden.—Te George is men nog verder gegaan, want om zijn verontwaardiging te betuigen werd er een optogt met fakkels gehouden, met een banier waarop "ons wil net maar regt" te lezen stond. Burgemeester, dorpelingen en boeren hielden heftige toespraken, en twee besluiten werden genomen, al een op voorstel van de heeren J. C. Truter en L. Gerber, verontwaardiging uitdrukkende over het niet vervullen der belofte van den Eersten Minister, en een op voorstel van de hh W. Searle en Raubenheimer, tot veroordeeling van de nieuwe en monsterachtige voorwaarden die door den Eersten Minister in zijn antwoord aan den heer Vintcent gesteld waren, en toonden dat hij het belang der Kolonie aan speculatie opofferde.

HET "S. A. CATHOLIC MAGAZINE" voor Julij bevat veel lezenswaardigs. Vooreerst het slot van Kol. Schermbrucker's opstel over de door hem zelf bijgewoonde veldslagen van Zhlobane en Kambula, den laatsten een der beide beslissende overwinningen door de Britsche legermagt in den Zulu oorlog behaald, en dat van "moeder Eva" door Jenny Wren. Het ontbreekt, voor zoo ver wij oordeelen kunnen, de schrijfster niet aan talent; slechts is het ons, die trouwens over de vorige stukken slechts ons geheugen kunnen raadplegen, de vraag of, wat in een *novellette* als haar verhaal ons noodig dunkt, alle episoden die eigenlijk er niet toe behooren vermeden zijn. Het gedicht over "het heilige hart" is slechts voor Roomschen en schijnt ons van geen beproefde hand te zijn; de korte vertelling van *agnus dei* is voor protestanten zwaar te verstaan, tenzij zij aannemen dat voor Roomschen zulk een voorwerp—het is een soort van medaille met het lam Gods er op afgebeeld, dat men pleegt te dragen—tot een soort van kunstmatig geweten dient. Het belangrijkste stuk is "een hedendaagsche kruistogt," door Dr. Spurrier. Die kruistogt is gerigt tegen den geest dezer eeuw, zoo als hij zich zoowel in het uitsluitend streven naar rijkdom en aardsch genot als vooral in de rigting van het onderwijs openbaart; doel en middelen zijn in rondgaande brieven van Paus Leo aangeduid; het doel is terugkeer tot den geest van Christus zoo als men hem vindt in de Katholieke Kerk, het hoofdmiddel bestaat in organisaties die wat haar werking betreft met het Heilsleger eenige overeenkomst hebben, maar naar vroegere, in het begin der dertiende eeuw in de Roomsche Kerk in het leven geroepen, gemodelleerd, of liever herinneringen er van, strekkende om leeken zoowel als geestelijken tot het genoemde doel te doen samenwerken. Het onderwerp laat zich in een wereldlijk dagblad moeielijk bespreken, en wij beperken ons in betrekking er toe tot de opmerking dat Dr. McCarthy, in den "politieken gezigteinder," naar aanleiding van een splitsing in de Roomsche Kerk in Frankrijk, de vrees uit "dat Paus Leo, in rondgaande brieven het Evangelie van Christus aanprijzende als het geneesmiddel der kwalen die de maatschappij teisteren, als de meeste ware profeten de rol van Cassandra vervult." Verder een stuk over de goudvelden van Barkly West, een beschrijving van een togtje naar George, Knysna en Oudtshoorn, een stukje van Vader FitzHenry over "arme blanken," aanwijzende dat voor dezen reeds nu in een Oostelijke Kloosterschool gewerkt wordt, een van Dr. Kolbe over Dr. Muir's rapport, waar wij elders een woord over seggen, en de gewone rubrieken.

DOOFHEID GEHEEL GENEZEN!

Eenig persoon die aan Doofheid, Geruis in het Hoofd, enz. lijdt, kan een nieuwe eenvoudige behandeling leeren, dat blijkt zeer succesvol te zijn om gevallen van alle soort te genezen. Volle bijzonderheden, waaronder menigte aangevraagde getuigschriften en couranten berigten, zullen postvrij op applicatie worden gezonden. Het systeem is zonder twijfel het succesvolste dat ooit voor het publiek is gebragt. Adres, Aural specialist, Albany Buildings, 39 Victoria Street, Westminster, London, S.W.

DE KAAPSCHE HONDENCLUB heeft Vrijdag namiddag besloten om den Stadsraad te verzoeken de bestaande bepalingen omtrent honden zonder eigenaars, wegens de hondsdolheid in werking te stellen, en aan den Secretaris van het Landbouw Departement te schrijven dat de Club het muilbanden van honden in een district waar dolheid heerscht een voldoenden maatregel van veiligheid acht.

ONGELUKKEN MET SCHIETEN.—De heer Ferguson, van Rondebosch, was te Ceres aan het jagten met eenige vrienden, toen een hunner een patrijs zag opvliegen en hem schoot. Hem gaande oprapen bevond hij dat verscheiden hagelkorrels den heer Ferguson, die tusschen hem en de patrijs geweest maar door het boschbosje verborgen was op leelijke plekken getroffen hadden. Hij werd naar het dorp gebragt en er schijnt kans op zijn behoud.—De jonge man uit P. Elizabeth, Kreefelder, die onlangs op de jagt gedood is, blijkt niet door een verkeerd schot gedood te zijn, maar doordat hij, zijn vriend een percussie-dopje willende toereiken, voor den loop van het geweer zich plaatste en dit plotseling afging.

DE SAGE ZAAK.—Het blijkt dat Mary Sage een bekentenis heeft afgelegd dat Derosier haar vergif had gelaten om haar vader en Burcleau, een Franschman die in het hotel gelogeerd had, meê van kant te maken; dat zij het vergif tweemaal aan haar vader, eenmaal aan Burcleau had toegediend, maar niet aan haar vader in den nacht van zijn dood; dat Derosier haar den avond van den vorigen dag gezegd had te sullen komen om haar vader dood te schieten, en haar gezegd had om, als hiertoe geen beletsel wegens de aanwezigheid van logeergasten was, een licht in haar venster te zetten; dat hij den volgenden nacht werkelijk gekomen was, eerst haar vader had doodgeschoten, en later naar diens kamer was teruggekeerd om het geld vandaar weg te nemen; en dat haar vroeger getuigenis valsch en uit liefde tot Derosier afgelegd was.

MIJN NOTITIE-BOEK.

(DOOR "WACHTER.")

Stellenbosch, 2 Julij, 1893.

Het was natuurlijk te voorzien, dat het Jingo-besluit omtrent het Engelsch preeken door onzen ultra-Engelsch gezinden predikant in de Hollandsche Kerk, Prof. Marais, D.D. alhier, groote ergernis bij de meeste leden onser Ned. Ger. Kerk zou verwekken, maar dat het effect zou terugslaan op de viering van het Heilig Avondmaal, had Ds. Neethling en zijn Engelsch-Afrikaansche aanhang zeker niet verwacht. Wel, mijnheer de Redacteur, zoo kan men zich vergissen, want de opkomst aan de tafels heden morgen—(vergeef mij dat ik op Zondag schrijf, maar ik wil deze correspondentie gaarne in uw Dingsdag no. hebben),—de opkomst, zeg ik, bij het Nachtmaal was treurig, slechts één kleine tafel en vele diakens, ouderlingen en oud-ouderlingen schitterden door hunne afwezigheid. Daar hebben die fraaije Afrikaners (!) hun verdiend loon!

— o —

Nu moet men maar Engelsche of Jingo-Afrikaansche Kerk-waardigheidsbekleeders kiesen, want ettelijke diakens en anderen geen zekerlijk bedanken, als het heilloos besluit niet wordt ingetrokken. Prof. De Vos, hoor ik, krijgt 's nachts geen oog toe van wege het berouw over den, in een oogenblik van zwakheid, genomen stap. De twee andere Professoren lagchen natuurlijk in hun vuistje en Dominé loopt regt permantig nu van wege zijne overwinning op het gehate Hollandsch.

— o —

Maar de heeren slaan zichzelven de glazen in en hunne scholen zullen er schade bij hebben. En wij, neringdoenden? Natuurlijk, wij zullen even goed lijden en het eens fraaije Z. A. Athene, dat alleen door de scholen goed kan bloeijen, zal weldra van zijn glans worden beroofd.

— o —

Vrij wat bijzonders in mijn volgende: wachen-beetje ou boetie, ons is nog ni klaar ni met di Jingo-spul!

Het verlies der 'Victoria.'

ADMIRAAL MARKHAM'S GETUIGENIS.

[REUTER'S TELEGRAM.]

Londen, 3 Julij 1893.

Admiraal Markham, de tweede bevelvoerder van het Middellandsche Zee Eskader, zegt in zijn officieel rapport van het verlies der *Victoria*, dat toen hij Admiraal Tryon's signaal ontving om van rigting te veranderen hij eerst navroeg, daar hij zag dat de ruimte onvoldoende was voor de beweging, en hij voerde de order eerst uit nadat Admiraal Tryon had gesignaleerd: "Waarom wachtende?" Admiraal Markham voegt er bij dat na de aanvaring alle schepen hunne booten neerlieten, maar Adm. Tryon had gesignaleerd de booten te stoppen.

EEN GROOTE VENDUTIE.

RUIM 7,000 MORGEN GRONDS.

Zooals men aan den voorkant van ons blad zal ontwaren, zal de heer Coetsee, de welbekende Philipstownsche afslager, op den 19den en 20sten deser eene groote boerenplaats onder den hamer gaan brengen. "Waschbank" is een mooije plaats en is bijna geheel met draad omheind. Zij die met het boeren in het Noorden en Oosten bekend zijn weten wat dit beteekent. Een onomheinde plaats meent verlies door het wegraken van vee, enz. Maar heeft men een boerderij goed ingesloten met muren of draad, dan is men heer meester op zijn erf. Welnu, met een beetje onkosten kan men de plaats in kwestie geheel omheind krijgen.

De losse goederen zijn ook lang niet onaanzienlijk en het vee, wel, een losse 250 vette beesten, eenige paarden en een goeije 2,500 puike schapen — geen kleinigheid zouden we zeggen en genoeg om heeren speculateurs en slagters te laten watertanden. Geef vroegtijdig van opkomst kennis aan den afslager en lees de voetnoot der annonce. Vergeet niet:

19 EN 20 JULIJ.

PIQUETBERG.

LOYALITEIT EN POLITIEK.

[PER TELEGRAAF.]

(*Van onzen Correspondent.*)

3 Julij 1893.

De publieke vergadering, alhier gehouden met het doel om het Koninklijke huwelijk te vieren, liep succesvol van stapel. De voorzitter (de Magistraat), werd goed door den WelEerw. heer Vlok gesupporteerd en een subscriptie lijst werd geopend. De volgende heeren werden verkosen om schikkingen te maken:—de Magistraat, Ds. Vlok en de h.h. Scotland en Dommisse. Op een talrijk bijgewoonde en later gehoudene Bondsvergadering werden hieraan toegevoegd de heeren Zoer, Teunis Smit en Jacobus Kotzé. Op dezelfde vergade-

ring werd een votum van vertrouwen in de parlementsleden Sir David Tennant en David de Waal voorgesteld en aangenomen. Hunne requisitiën werden ter teekening op de tafel gelegd en evenens invloedrijke geteekende petities voor de verlenging van den Malmesburyschen spoorweg. Verschillende andere voorwerpen kwamen voor de vergadering, en hieronder een resolutie om de Regering te verzoeken een krachtige wet gepasseerd te krijgen, inhoudende dat als hondsdolheid uitbreekt in een district, dan alle honden in die afdeeling te doen dooden.

RICHMOND.

(Van onzen Correspondent.)

27 Junij 1893.

Het is wat lang reeds geleden dat wij u het een en ander van hier berigt hebben—(Wij zijn, geheel en al, dezelfde opinie toegedaan. Red.)—maar het is stellig niet te wijten aan te[?] belangstelling of aan gebrek aan nieuws, maar wel aan tijdsgebrek, en nu dat gij uwe kolommen noodig hebt voor de Parlements rapporten, zullen wij niet lang zijn. Het is hier regt droog en koud; een milde regen zou stellig zeer van pas wezen, want overal in het district is men bevreesd om gebrek aan water te krijgen, doch wij hopen het beste.

De verschillende school-examina zijn ten einde en wij hopen dat onze school goed zal doen. Vooral in de matriculatie klasse is zij, zoo als wij hooren, bijzonder goed. Wij zien met de beste verwachting den uitslag te gemoet.

Met onzen nieuwen leeraar en zijn gezin gaat het zeer goed. Ds. Van Heerden maakt zich hoe langer hoe meer bemind onder de gemeente-leden, en wij kunnen niets anders zeggen als dat hij een waardige opvolger van Ds. Moorrees is. ZWEerw. is nu bezig om de gemeente-leden in het district van plaats tot plaats te bezoeken. De Eerw. heer Louis Pienaar werd Maandag, den 19den dezer, als opvolger van den Eerw. heer De Villiers tot zendeling beroepen. Wij hopen en vertrouwen dat Zijn Eerw. het beroep zal aannemen.

BURGERSDORP.

(Van onzen Correspondent.)

29 Junij 1893.

U zal haast beginnen te denken, dat ik de *Zuid Afrikaan* geheel vergeet, daar ik in de laatste weken niets van mij liet hooren. Omdat hier echter zoo weinig meldens waardigs voorvalt, schreef ik niet.

Wij hebben op het oogenblik erg droog en koud weer; ik zou kunnen zeggen voor de boeren te droog en te koud. Voor de kleine lammertjes is het maar gelukkig dat het nog droog is, anders zouden ze het niet lang kunnen uithouden.—(Dit is waar, wij lijden erg soms en niet weinige van ons gaan, door nattigheid en koude, het laatste hoekje om. Waarom bouwen de boeren geen schuren voor ons? "Een der Lammeren.")—De boeren zijn verbazend tegen het quarantaine-stelsel en voornamelijk zij, die vee in den Vrijstaat hebben en het gaarne vandaar zouden halen om 't te verkoopen. Deze moeten nu £2 à £3 op een os verliezen.

Onze boeren glimlagchen ongeloovig als ze hooren van het voorstel van Cooper en Co., om de brandziekte uit te roeijen. "Zal ni gaan ni," zeggen ze kortweg.

De lemoenen zijn nu zoo wat rijp. Zij kosten van 3s. tot 4s. per 100.

De "Bloemhof" School te Stellenbosch.

Een geacht correspondent uit Stellenbosch zendt ons het onderstaande ter opneming, dat we gaarne in deze kolommen een plaatsje toestaan. Veranderingen vinden soms plaats, zelfs in de best gereguleerde huishoudingen, maar is men, evenals bovengenoemd populaire Dames Instituut, zoo gelukkig om direct weer een uitstekende plaatsvervangster als directrice te vinden, dan is er natuurlijk geen dringende reden om over het verlies erg mistroostig te zijn.

De vrienden van de Bloemhof meisjesschool te Stellenbosch zullen wel verblijd wezen om te vernemen, dat 't den Bestuurders gelukt is, in Schotland, eene Principale te vinden die in alle deelen de regte persoon schijnt te zijn voor dat gewigtig werk. Het is Miss M. H. Hannay, dochter van wijlen Dr. Hannay, een welbekende leeraar der Independenten. Zij heeft het Matriculatie examen te Londen met honneurs afgelegd; was 4½ jaar onderwijzeres te Milton Mount College, Gravesend; en 2½ jaar Principale van de High School, Gravesend. Zij heeft certificaten van de South Kensington Science and Art Department, is bekend met de Fransche, Duitsche en Italiaansche talen en heeft veel ondervinding opgedaan. Zij zal op den 22sten Julij Engeland verlaten en zal dus in het begin van Augustus hier zijn.

MOND en KLAAUWZEER.

Gistermorgen maakte een deputatie uit de Paarl, Wellington en Worcester, hare opwachting bij den Minister van Landbouw, Sir Gordon Sprigg, om over bovengenoemde veeziekte en de quarantaine te spreken. De deputatie bestond uit de heeren parlementsleden Jan Faure, J I de Villiers, J J de Vos, J S Marais en de heeren P B de Ville, Wahl, O A de Villiers, C Wicht, P Louw, J A Durr, D J A van der Spuy, J H Neethling, P I Retief, A J Malan, I F Poets, C Carr, J Brett, F J Baartman, en J F Phillips. De Kol Secretaris (de Ed heer P H Faure), was bij den interview tegenwoordig.

De heer Marais zei dat het quarantainestelsel schade deed aan den veehandel en vroeg of er geen modificatie noodig was; de prijs van het vleesch zou vrij wat opgaan en Worcester, Paarl en Wellington hadden lang niet alleen belang bij de zaak. In den Vrijstaat en Bechuanaland was een hoop vee dat volstrekt niet aan de ziekte leed, maar deze konden nu niet worden doorgevoerd. Nog verdere argumenten werden door spreker aangevoerd, onder anderen het feit dat zekerlijk de [illegible] beesten ook spoedig zouden worden uitgevoerd en wilde men die dan ook stoppen? Indien men dit deed, zou het vleesch hierdoor ook aanzienlijk opgaan.

Verschillende sprekers, o.a. de heeren Faure, Wahl, De Villiers, De Vos, Durr en Poets luchtten differente grieven, waarop Sir Gordon zei dat de Vrijstaat niet heelemaal vrij was van de ziekte, waarom het slecht zou gaan dieren van dien staat te laten komen; Bechuanaland was vrij, zoo ver de Regering wist. Beesten konden echter door komen van Namaqualand langs Xaraxas drift en Upington. De Minister zei in eene moeijelijke positie te zijn geplaatst door zijn voorganger en hij dacht het haast het best om de zaak in den vorm van een resolutie voor de Wetgevende Vergadering te brengen. Hij dacht dat hij zoo ver kon gaan te veroorloven dat beesten konden worden gezonden op conditie dat de afzenders een beëdigde verklaring aflegden voor den Magistraat, dat de dieren in Bechuanaland waren geweest voor den tijd van een maand en dat zij de ziekte niet hadden. Dan konden dacht de Minister, de dieren te Vrijburg in de Spoorwegwagens komen om aldus verder te worden vervoerd. Wat betrof het rapport dat de beesten nog maar steeds naar Combrink's boerderij werden gezonden, zei Sir Gordon, dat de plek waarheen de dieren werden genomen twee mijlen van Combrink's boerderij was, en dat alles werd gedaan om de besmetting te voorkomen. De Regering zou gaarne de Deputatie helpen, maar hij dacht dat het 't beste was om zijn plan van een motie voor het Huis door te zetten.

Hiermee, nadat de gewone beleefdheden waren gewisseld, liepen de verrigtingen ten einde.

SALDANHA BAAI.

(Van onzen Correspondent.)

26 Junij 1893.

Op Vrijdag namiddag, den 16den dezer, hadden wij hier een stortregenbui die bijna twintig minuten aanhield, vergezeld van een harden donderslag. Daarna weer mooi weder, maar des nachts is de lucht bitter koud en des ochtends meestal mistig. De koesterende zonnestralen zijn dan ook zeer verkwikkend voor mensch en dier, en strekken ter bevordering van den plantengroei.

Vele onzer boeren zijn reeds klaar met ploegen, jammer maar dat de muizen en wormen zooveel schade aan het jonge gezaaide gedaan hebben, zoodat men genoodzaakt is zeer groote stukken land weder te bezaaijen en over te ploegen; het overige gezaaide ziet er goed uit. Er zijn geene moeite en kosten gespaard om de muizen met vergif te dooden, maar tegen de wormen is er nog geen middel uitgevonden. Het gras is volop, zoodat men kan verwachten dat het vee hier dit jaar zeer vet zal worden.

Volgens de troonrede door onzen Gouverneur bij de opening van het Parlement uitgesproken, bestaat er hoop dat er veel ter bevordering zal gedaan worden ten opzigte der belangen onzer koorn-, wijn- en veeboeren in deze parlementszitting. Zoete hoop verlaat ons niet!

Laatstleden Woensdag maakten verscheidene kleurlingen die gedagvaard waren, omdat zij zich tegen des lands wetten bezondigd hadden, hunne opwachting bij onzen magistraat te Vredenburg. Voor eenigen hunner achtte ZEd. Achtb. het voldoende straf een flinke schrobbering te geven, met waarschuwing er bij zorg te dragen dat zij niet weder voor zijne tribune verschenen. Maar Gerrit Simon, die zijn hand tegen zijn baas opgeheven en hem rake slagen had toegebragt, moest £1 boete betalen of een maand in den tronk met harden arbeid. Daarna kwam Leentje, een zuster der natte gemeente en een brutale Hottentotsche dame, aan de beurt. Zij had op ander mans eigendom te Hoedjes Baai overtreding gedaan en, toen haar bevolen werd weg te gaan, scheldwoorden en liederlijke taal gebezigd. Voor de overtreding kon zij kiezen tusschen 10s. boete of veertien dagen tronkstraf met harden arbeid, en voor haar welsprekendheid kreeg zij £3 boete of een maand op het harde pad brommen. Leentje haar zak was leeg, dus ging zij hok toe.

De heeren Gebrs. Stiglingh, aannemers van den Hopefield-Vredenburg weg, hebben reeds een aanvang gemaakt met het werk om het laatste gedeelte er van, waarvoor zij getenderd hebben, dit jaar af te leveren. Wij hopen dan ook dat de tijd niet ver af is, dat er om tenders zal gevraagd worden om het nog overblijvende deel van den weg te laten voltooijen, en dat onze geachte Afdeelingsraad en het parlementslid, de WelEd. heer Thos. Louw, er wel voor zullen zorgen.

KENHARDT (WIJK No 2.)

(Van onzen Correspondent.)

20 Junij 1893.

Sedert den laatsten tijd was schrijver dezes meer op pad dan bij zijn huis. De grootste reden hiertoe was om de gronden in wijken Zeekoe en Gemsbok te gaan zien.

Welnu, den 24sten Mei vertrokken wij van hier en den 13den Junij waren wij weer thuis. Nooit had ik kunnen denken dat Kenhardt zulk een groot district is, en dat er nog zoo veel geheel onbewerkte grond is te vinden is. Op dit oogenblik is het niet aangenaam en in 't geheel niet raadzaam om Kenhardt's afdeeling te doorreizen, daar de droogte zich zeer laat gevoelen. Wij waren op plaatsen van 20,000 tot 25,000 morgen groot, waar niets, hoegenaamd niets, voor een dier te vreten is. Uren ver moesten de arme schepsels gaan om iets te kunnen genieten en aan geraamten ontbreekt het niet. Twee jaren lang is het daar reeds droog, maar de grootste reden van gebrek zijn de sprinkhanen. Enkele plaatsen, die geheel afgelegen zijn, hebben nu nog volop droog kost.

Wij moesten soms 8 tot 10 uur rijden van de eene naar de andere waterplek, die het naast gelegen was. En in dat groote deel der aarde moesten onze paarden steeds uit de beurs leven, want uren te paard krijgt men geen gras of iets anders, waarop men kan uitspannen. Gelukkig viel den 2den Junij een kleine regen, zoodat wij op ons pad van Bladgrond Zuid tot Breipaal eenige plasjes water kregen, en onze trekdieren hun dorst konden lesschen. Als die gronden eerst verkocht worden tegen zeer billijken prijs, zal het district voordeel hebben. Ik zeg tegen "zeer billijken prijs," daar de regenval hier zeer wisselvallig is en men veel grond moet besitten voor eene kleine boerderij. In 't geheele district hoort men klagten over gebrek aan voedsel voor dieren. Langs Grootrivier ziet men bijna geen vee. En intal die zilende werden de pachtplaatsen den 10den Junij laatstleden ten duurste verpacht. Wel een bewijs dat liefde en eendragt geweken is.

Eerw. Kriel, die het beroep naar hier heeft aangenomen, zal den 23sten Julij overkomen om het Nachtmaal te houden en, naar wij hooren zal Z. Eerw. in September bevestigd worden.

Met onzen geachten Magistraat gaat het goed. De een prijst hem en de andere laakt hem, maar ik beschouw hem den regten man voor Kenhardt. Hij maakt geen onderscheid tusschen stand en kleur, en het schijnt dat de zaken onder zijn beheer naar wensch gaan.

Nu de driften geopend zijn komen velen uit Gordonia terug en anderen gaan uit de Kolonie over Grootrivier, om daar beter te soeken.

LADISMITH.

(Van onzen Correspondent.)

26 Junij 1893.

Een zeer aangenamen morgen bragten wij gisteren door. Het was de dag waarop de publieke school sloot, de vakantie een aanvang nam, en de prijsuitdeeling plaats vond.

De prijzen waren gerangschikt onder tweeërlei hoofden: ministerieele en private. De ministerieele waren uitgeloofd door onzen geachten Eersten Minister, den Ed. heer Cecil Rhodes en Sir James Sivewright, laatstleden September—(toen de spoorweg horizon in rozenkleuren gehuld was; nu, helaas! met een rouwfloers overdekt!)—voor de scholieren die 't verst gevorderd waren in de Holl. en Engelsche talen. De andere werden gegeven aan de verst gevorderde scholieren.

Ten 10 ure kwamen wij, op uitnoodiging van den geachten hoofdonderwijzer, den heer J. R. Frylinck, bijeen in het ruime schoolgebouw. Hier troffen wij, behalve de leden der School comité en vele buitenvrienden en dorpsgasten, ook onzen waardigen magistraat, den WelEd. heer Howe, aan. De zaal was welgevuld met belangstellenden en de 85 kinderen die er onderwezen worden. Na 't zingen van Psalm 146 vers 1, het lezen van Psalm 115, en gebed door Ds. Louw, begon de feestelijkheid met het ondervragen van de verschillende klassen, waaraan anderhalf uur besteed werd. Daarop werden de prijzen uitgedeeld door den WelEd. heer Howe, en verkregen de volgende scholieren de ministerieele prijzen: Maria Brink, Pieter Crafford, Izzie Prosesky, Anna van Velden en Johanna Prosesky.

En van de andere prijzen werden onder anderen de volgende bezitters van de besten: Johannes Wolfaardt, W. von Baddenbrock, Olive Bosman, Selina Gordon, H. Gordon, H. Reinders, J. Fourie, S. Holland, D. van Velden, Anna Louw, M. Kloppers, O. Martin, Joly Gordon, Gustav Nefdt, Bessie van Velden en nog vele anderen.

Onze Magistraat hield toen een flinke, zeer gepaste en bemoedigende aanspraak, den hoofdonderwijzer en zijne twee assistenten Miss De Toit en Miss Hofmeyr lof toezwaaijende voor 't werk door hen gedaan, en hun en de kinderen aanmoedigende voort te gaan op den ingeslagen weg.

De verrigtingen werden gesloten door den Voorzitter van het School-comité, den WelEerw. heer Prosesky.

God zegene onze scholen in 't dorp en district, en geve de onderwijzers lust en moed hunne pligten trouw te vervullen, ofschoon dikwijls slechts ondank hun loon is.

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE VERGADERING.

VRIJDAG, 30 JUNIJ 1893.

(Vervolg.)

SPOORWEGVOORSTEL.

Het debat over het voorstel De Waal werd hervat door den heer O'Reilly, die na een korte schets van het vroeger debat zeide dat het ontaard was in aanvallen op den vorigen Minister van Op. Werken. De heer Molteno had aanmerkingen gemaakt over verspilling van wege het Spoorweg Departement in 1892, maar al dezelfde zaken had hij de rapporten van den Auditeur Generaal voor de vorige jaren kunnen vinden, en waarom had hij vroeger er over gezwegen? In een Departement als dat der Spoorwegen was het uitgeven van geld zonder volmagt niet te vermijden, en in het rapport van den Auditeur Generaal werden al die opgaven opgehelderd. Dat had de heer Molteno niet moeten vergeten, en hij had niet moeten schelden op traktementen van mannen die zoo ontzettend veel werk hadden als de Spoorwegbeambten. Daarop trad hij in een lofrede op het werkvolk aan Zoutrivier en op hun acht werk uren. Over de voorregten aan de leden van den Spoorweg gegund en door den heer Molteno veroordeeld, weidde hij lang uit, wijzende op het onderscheid in de positie van Spoorweg- en andere beambten, aan de vrije passen voor schoolkinderen der beambten een lofuiting op onderwijs vastknoopende, en betoogende dat men in Engeland veel meer voor Spoorwegbeambten deed dan hier.

De heer Sauer ontkende dat er persoonlijke aanvallen op Sir J Sivewright gedaan waren, en nam het op voor den heer Molteno, als over de zaak zeer goed gesproken hebbende. De toespraak van Sir J Sivewright veroordeelde hij, op grond van de aanvallen op den heer Molteno en van afwijken van het eigenlijke onderwerp, nl. het Spoorwegbeheer. Sir J Sivewright trachtte gedurig, al ontkende hij het, verantwoordelijkheid van zich te schuiven, en de door hem verordende veranderingen waren van dien aard dat zij alles in den war stuurden, en de hoofdbeambten zelve niet meer wisten waarvoor zij aansprakelijk waren. Dan kreeg Sir James er van langs omdat hij zich zelven prees, en om zijn geven van verhooging van traktementen zonder magtiging van het Parlement. Als men zoo iets toeliet dan kon men het Parlement afschaffen, en vroeger geschiedde niets dergelijks. Zelfs in het rapport van den Auditeur Generaal vond men niet al de bonussen aan hoogbezoldigde beambten gegeven, en men moest den heer Molteno lof toezwaaijen dat hij in de stappen van zijn vader trad. Geneeskundige hulp van wege het Departement werd niet alleen aan lagere en verafwonende maar ook aan hooge Spoorwegbeambten gegeven. Spreker kwam daarna op zekere kontrakten in de Transvaal, waarvan in geïnspireerde bladen valsche voorstellingen gegeven waren, en op de kontrakten met Lewis en Marks, waar volgens hem knoeijerij mee gepleegd zou zijn. Te Molteno had men bitter geklaagd over de voorkeur door het Spoorweg Departement aan Lewis en Marks boven de Stormbergsche kolen-eigenaars gegeven, zoodat voor het kolenvervoer van Koloniale kolen 1d. per ton per mijl meer werd gevorderd. Van de kolenzaak zou men later meer hooren. Ook hetgeen Sir James over de Oosterlijn gezegd had werd door spreker aangehaald, en nu de Thesaurier de belangen van Oost Londen verzuimde moest hij de zaak dier haven ter hand nemen. Uit de Oost Londensche toespraak van Sir Gordon Sprigg haalde hij een lofrede op de Oostelijke haven aan, en vroeg hoe de Thesaurier kon dienen onder een Eersten Minister die een aanval op die haven gedaan had. Zou Sir Gordon Sprigg ook Oost Londen prijsgeven, even als zijn vroegere beginselen? De Oosterlijn was goed behartigd door Kol. Schermbrucker, maar niet door andere Ministers van Op. Werken, en dat had de lijn bedorven.

Iets vóór zessen stelde de heer Sauer verdaging van het debat voor, en het werd verdaagd tot gisteren.—Ook het Huis verdaagde.

GISTEREN.

PETITIES ENZ.

De heer Solomon had een petitie over de Drankwet.—De heer Hockly een over een pensioen, die naar een Comité hiervoor verwezen.—De heer Dempers een uit Napier over een telegraaf.—De heer Merriman een over een landkwestie in Carnarvon; naar Landerijen verwezen.

De heer Joubert zal iets over de kolenkwestie voorstellen.—Kol. Schermbrucker zal over Spoorwegvervoer een voorstel doen.—De heer Tamplin zal iets voorstellen over een weg.—De heer Norton zal stukken over Naturellen locaties aanvragen; Dr. Smuts zal iets over een kolenzaak, de heer De Vos iets over het station Laingsburg vragen; de heer Trower ook iets over een Spoorwegzaak. De Com. van Op. Werken zal een Wet indienen, en ook de Proc. Generaal en de heeren Louw en Wege hadden kennisgevingen.

WETSONTWERP.

Na het voorleggen van eenige stukken besloot het Huis, op voorstel van den Thesaurier, in Comité te gaan om verlof te geven tot het indienen van een Wetsontwerp om de Wet met betrekking tot Zegels te consolideren en te amenderen.

BREEDERIVIER.

De heer Dempers wilde de heeren Orpen en Molteno toevoegen aan het Comité op de plek voor de Breederivier Brug. Waarom zulk een groot Comité? vroeg de heer Andries du Toit. Om een onpartijdig Comité te hebben, was het antwoord, maar hierop werd een aanmerking gemaakt door den Voorzitter, en ook de heer Du Toit zeide dat het Comité onpartijdig genoeg was.—De heer Vintcent vond het genoeg dat het andere Huis een Comité over de zaak had.—De heer De Vos zeide dat de beide Comités het zoo zouden inrigten dat zij de getuigen op denzelfden tijd naar hier krijgen, en was van oordeel dat het Lagerhuis zich met de zaak moest bemoeijen. Hij was tegen de vermeerdering van het Comité; de heer Beyers er voor.—Voorstel aangenomen.

DOLLE HONDEN.

De amendementen in Comité op de Wet op Hondsdolheid gemaakt, werden door het Huis nagegaan en goedgekeurd. De derde lezing volgde.

VEEZIEKTEN.

De Wet op de Veeziekten werd door den Thesaurier voor de tweede lezing opgebragt, opmerkende dat zij de Regering in het tegengaan der ziekten grootere magt gaf, waarvan hij een paar bijzonderheden mededeelde.

De heer Douglass vond het verkeerd dat de Regering de boerenleden van het Huis over de Wet niet geraadpleegd had, en zou hierom voorstellen om na de tweede lezing ze aan een Comité te verwijzen. Hij vond zulke wijzigingen van Wetten lastig voor de boeren, want men moest liever de oude Wet door een nieuwe vervangen. Sommige bepalingen der Wet waren onpraktisch en onvoldoende, b.v. dat er geen inspecteurs zouden zijn om na te gaan of er ziekten heerschten, want zonder dezen kon de Wet niet ten uitvoer worden gelegd. Voorts zou de Wet het veevervoer groot en onnoodig bezwaar in den weg leggen, en bevatte zij bepalingen die de Regering zelve lastig zouden vallen. Dit alles kon door een Comité verholpen worden.

De Proc. Generaal was niet tegen het plan van den heer Douglass, en gaf eenige van diens beweringen toe, maar betwistte andere, b.v. wat de beteekenis van het woord bewoner (occupier) betrof. Inspecteurs voor alles te houden was lastig, en hij geloofde dat men het zonder dezen doen kon.

De heer Joubert achtte één artikel (6) geheel onbestaanbaar, want het zou het vee ten verderve strekken, en over het geheel geloofde hij dat de Wet niet doeltreffend maar wel lastig voor den boer zou zijn. Ook wilde men ziekten in de Wet opnemen die geheel van denzelfden aard waren als andere er in verzwegene.

De heer Innes was voor een Comité, en zeide dat een deel der Wet over hetzelfde onderwerp liep als die op de Dolle Honden. Zij was onpraktisch en onuitvoerbaar, zoo als hij uit eenige bepalingen betoogde, en zij was buitendien ten deele moeijelijk verstaanbaar. Er waren intusschen nuttige bepalingen in de Wet, en zij had slechts verbetering noodig.

De heer Marais geloofde dat vorige debatten over ziekten van dieren het Huis wat [illegible] gemaakt hadden, en sprak over hetgeen dien morgen door de deputatie uit de Paarl enz. over de quarantaine van vee was gezegd. Hij hoopte dat hierop gelet zou worden.

Kapt. Brabant bestreed een bewering van den Proc. Generaal, die volgens dezen iets geheel anders raakte dan de Kapitein meende. Ook sprak hij ten gunste van inspecteurs, die hij onmisbaar achtte tot het ten uitvoer leggen der Wet. Hij was voor een Comité.

De heer Merriman merkte op dat boeren en veehandelaars niet dezelfde belangen hadden, en dat de hardigheid dezen aangedaan ten voordeele van genen strekte. De Wet achtte hij zeer noodig, maar zij was niet in den regten vorm.

De heer Van der Walt was bang voor de Wet, als in sommige gevallen veel last zullende geven. Al dat straffen en beboeten was voor de boeren regt onaangenaam.

De heer Jan du Plessis vond de Wet veel te streng, en achtte het onnoodig om zooveel tegen ziekten als mond- en klauwzeer te doen. Belemmerde men den veehandel, waar zouden de Kapenaars dan beestenvleesch van daan krijgen? De Regering kon zeer goed zorgen dat uit geproclameerde districten schoon vee per trein zou worden uitgevoerd.

De heer P. J. du Toit merkte op dat de heer Van der Walt eerst bang leek voor mond- en klauwzeer, en thans tegen een Wet om ze te keeren. De ziekte deed veel kwaad, en zijn district was er jaren lang van vrij geweest. Hij was voor de Wet.

De heer Andries du Plessis had tegen art. 7, en hield de Regering zich daaraan, dan zou hij tegen de tweede lezing stemmen. Er waren echter goede bepalingen in de Wet en zou hij ze gaarne aan een Comité zien verwijzen, mits de Regering geen te strenge bepalingen wilde. Hij wilde hierover een verklaring van de Regering.

De heer Venter zeide dat roodwater gevaarlijk was, maar mond- en klauwzeer deed zoo veel kwaad niet, als men er maar iets tegen deed. Hij vond dat de Wet veel te ver ging met quarantaine, en dat het was tegen het belang van den boer om hem onder inspecteurs, doorgaans oude soldaten, te stellen. Hij bleek het eens te zijn met den heer Andries du Plessis.

De heer Martinus du Plessis zou voor de tweede lezing stemmen, maar zag geen groot bezwaar in mond- en klauwzeer.

De Thesaurier zeide dat als men geen inspecteurs wilde, de Wet niet veel geven kon. Den heer Andries Du Plessis verklaarde dat de Regering art. 7 niet kon laten varen en dat de Veearts in het tegenwoordige mond- en klauwzeer iets veel ergers zag dan de gewone ziekte. Wat de deputatie van dien morgen betrof, die had gewezen op een handeling van den heer Merriman tegenover hen, die deze zelf later veroordeeld had. Intusschen was het stellig dat de positie der handelaars door de quarantaine zeer lastig werd gemaakt, en hij gaf een plan aan de hand om dit bezwaar ten deele uit den weg te ruimen, door nl. vee uit Bechuanaland en in veewagens per spoor Zuidwaarts te zenden, als die vee schoon bleek te zijn. Met den Vrijstaat ging dit moeijelijk, daar de ziekte daar nog heerschte.

De heer De Waal vroeg hoe het gaan zou als de Vrijstaat de ziekte kwijt raakte, en dan met de Kolonie net zoo handelde als deze thans? Op die manier zou al het veevervoer van de Kolonie naar Johannesburg ten einde komen.

Tweede lezing aangenomen. De heer Douglass stelde daarop voor de Wet te verwijzen naar een Comité, te bestaan uit den Thesaurier, den heer Theron, Kapt. Brabant, de heeren P J du Toit, Hockly, Norton en den voorsteller.—Aangenomen.

KOLONIALE LEGERWET.

De Koloniale Secretaris stelde de tweede lezing voor van de Wet tot wijziging der Legerwet, die volgens hem net maar een paar kleine gebreken in de Wet zou verbeteren en een grief der Rijksregering wegnemen.

De heer Van der Walt was er tegen om de Schietvereenigingen onder te strenge bepalingen te stellen, b.v. wat uniformen betrof, en ook om ze onder militairen te laten dienen.—De Kol. Secretaris antwoordde dat dit reeds bij de bestaande Wet zoo was, en men deze alleen wat duidelijker maakte.

De heer Sauer was het met dit laatste niet eens, en zeide dat de clubs er door zouden lijden als men de leden tot het dragen van uniformen wilde dwingen. Voorts vond hij de bepaling op requisities veel te streng, want zij strekte om een boer uit zijn huis te jagen en anderszins hem het leven lastig te maken. Ook zag hij niet in waarom Koloniale officieren niet gelijk gesteld zouden worden met die van Harer Majesteits troepen, als zij moesten samenwerken.

De heer Hay zag geen heil in uniformen, die maar duur waren, en hoopte dat men boeren er niet in zou steken. Het was genoeg als zij iemand konden doodschieten.

De heer Innes wees er op dat de Wet van verleden jaar na overleg met allerlei autoriteiten gemaakt was. De eenige wijziging die welligt noodig zou zijn was een die gevegd werd door de Rijksregering gezocht te worden, maar het zou goed zijn als men de stukken hierover aan het Huis voorlegde. De bepaling over de uniformen vond hij geheel verkeerd, en ook die over de requisities ging te ver en was minder goed dan die in de Wet van verleden jaar. Het was voorts gevaarlijk om burgers en vrijwilligers onder een tucht te stellen die hen met troepen gelijk stelde. Hij wilde uitstel van het debat.

De Proc. Generaal zeide dat de bedenkingen tegen de bestaande Wet waren uitgegaan van den Rijksminister van Oorlog. Uniformen waren alleen noodig als men te velde was. Ook andere bepalingen van de Wet, b.v. die over de requisities, verdedigde hij.

Kapt. Brabant sprak ten gunste der bepaling over de samenwerking tusschen troepen en burgers, en was insgelijks voor het hebben van altijans iets wat naar een uniform leek. De burgers hadden zelve er plezier in.

De heer Le Roex vond de Wet bedenkelijk en was tegen de uniformen voor schutters uit de burgers. De burgers bedankten er voor om onder anderen dan hun eigen Kommandanten te dienen en om er andere uit te zien dan gewone boeren. Over de beteekenis dezer Wet waren de Proc. Generaal en diens voorganger het niet eens. De requisities waren onder de tegenwoordige omstandigheden onnoodig. Hij kon zich met de Wet niet vereenigen.

De heer Martinus du Plessis vond dat de Hollandsche exemplaren der Wet te laat waren voorgelegd, en wilde uitstel. De Burgermagt behoorde alleen onder hun eigen Kommandanten te dienen.

De Thesaurier gaf een opheldering omtrent den eisch der Rijksregering. De uniformen gelden niet voor de Burgermagt, maar alleen de leden der schutterclubs.

De Kol. Secretaris toonde dat de schuttersclubs reeds nu konden worden te velde geroepen. Alleen de uniformen waren nieuw. Zoo ook bevatten de andere bepalingen niets dat van de bestaande Wet afweek.

Tweede lezing volgde. Comité op morgen.

Het verder deel der zitting werd doorgebragt met een debat over de tweede lezing der Wet op Veediefte.

Z. A. REPUBLIEK.

De volgende kerkelijke berigten vindt men in de *Volksstem* van 28 ll.:

"De Algemeene Vergadering der Ned. Herv. Kerk is ter buitengewone zitting opgeroepen op Maandag, 17 Julij, te Pretoria. Ds. Bosman bepaalt, op verzoek, de twee Zondagen, 2 en 9 Julij, als biddagen, en noodigt al de gemeenten uit om te bidden om de leiding des Geestes in de besprekingen op de aanstaande Algemeene Vergadering.

"Namens Ds. Goddefroy en den heer C Joubert, respectievelijk Voorzitter en Scriba der Ned. Hervormde Kerk, wordt aan alle Ned. Herv. gemeenten met het oog op de uitspraak van het Hof en ter bewaring van den vrede aanbevolen om geen verdere stappen te nemen. De eerstvolgende Algemeene Kerkvergadering zal gehouden worden in het begin van October e.k., op nader te bepalen tijd en plaats."

Uit een telegram zien wij dat de Eerste Volksraad een Comité van drie heeft aangesteld om de petities omtrent Grondwetshernieuwing en uitbreiding van stemregt aan te verwijzen, maar dat men meende dat de meeste leden tegen dit laatste verzoek zijn. Voorts waren er petities met over de 4,000 naamteekeningen ten gunste van de onmiddellijke verlenging der Charlestownsche linie, anders tot verlenging als de Delagoa Baai lijn klaar was, nog andere tegen de verlenging. Men besloot, volgens het rapport van het Comité voor de Verzoekschriften, om de kwestie te laten blijven tot dat de paragraaf in de aanspraak van den President over de zaak aan de orde was. Het Comité ried verder spoedigen aanleg der linie Krugersdorp Potchefstroom-Klerksdorp.—In den Tweeden Raad werd beslist dat de Regering regt had gehad de Johannesburg water-concessie aan den heer Eloff te verleenen, maar of zij tot de hernieuwing regt had, daarover was op Vrijdag het debat nog niet afgeloopen.

Telegrammen van 7 Julij toonen dat de Eerste Volksraad het debat over den Spoorweg Krugersdorp Klerksdorp gestaakt heeft, wegens een verzoek der Regering om de zaak uit te stellen tot het Spoorwegplan klaar zou zijn.—Aan een Comité werden aanvragen verwezen om in zake het onderwijs aan uitlanders meer voorregten te laten.—Sir Jacobus de Wet heeft een uitlegging van *Land en Volk* over zeker gesprek met den Hoogen Commissaris gehad dat hem er toe gebragt heeft zijn zaak tegen gemeld blad te laten varen, daar hij net maar een verklaring wilde dat hij met het artikel in het blad niet te maken had.—Te Johannesburg had het mooi geregend, en had men een fonds op touw gezet voor de lieden, die door het ongeluk met de *Victoria* verdronken zijn.

LIJST VAN VERBANDEN.

14 tot 20 Junij 1893.

Hypotheek.		
Russel, J	Bd W Willcox	Cradock
Walsh, T	Bd M Schenkberg	Kaapstad
Joubert, D F	B Ormond	Lady Grey
Morris, M	Huwelijksvoor J Hudson en vrouw	Oudtshoorn
Skipwath, G A	N Lewrence	Queens Tn
Hiscock, E G	C Stirk	Grahamstd
Pusey, S	E Ella	Cathcart
Pusey, S	G B Christian & Co	Do
Vogel, W A J	H Meijer	Barkly O
Jonker, M A	Bd T Moodie	Albert
Toit, du, D M	Guardian Fund	Malmesbu
Serfontijn, O J; Serfontijn, J Y	P Schoeman	Oudtshrn
Brown, W	T Tregide	Kaaps Afd
Stemmet, P J P	Algem Boedel	Do
Carolus, Z	Mid Agency	Graaff R
Brown, G	G Brisley	Kokstad
Kleynhans, T B	N Smuts	Aliwal N
Bothma, J C	Z A Associatie	Sutherland
Hunt, F T	T Hunt	P Elizabth
Kellsey, T	Bd G Smith	Do
Cunningham, J	A Dalton	Uitenhage
Hoskin, J	Bouwvereenig	Queens Tn
Stephen, R	Gebrs Stephan	Kaaps Af
Kusting.		
Schonken, W	A Bd en Weesk	Oudtshoorn
Walsh, T	J Turnbull	Kaapstad
Kleynhans, S L	Bd J Keeve	Barkly O
Jooste, G J	Executeurskam	Colesberg
Mare, P J	Guard L In Co	Cradock
Avenant, P	Z A Associatie	Sutherland
Cessie.		
Toit, du, J S; Toit, du, jr, J S; Toit, du, G v N	Huwelijksvoor M Pretorius en vrouw	Hanover
Nannucci, O	Spaarbank	Kaapstad
Cruse, P J	Paarl Assurant	Worcester
Pliidwisch, J F	J Wicht	Kaapstad
Generaal.		
Bell, R H; Bell, H; Craik, Jas, & Co	Bd J Craik	Kaapstad
Speciaal.		
Prinsloo, J H	J & A de Wit	Tarkastad
Kontrakten.		
Viljoen, J H; Henzberg, v P M	...	James Tn
Lloyd, A C; Cockcroft, E S C	...	Victoria O
Olivier, W G; Grundling, M C	...	Oudtshoorn
Walton, W S; Gibson, M S	...	Kaapstad
Gibson, G T; Hogan, C	...	Transkei
Meek, R S; Brent, F P	...	Graaff-R
Pretorius, P J; Badenhorst, E S	...	Hope Tn
Carrie, W; Amiss, A A	...	O Londen
Barker, Z; Wyatt, W S	...	O R V
Fourie, O J; Gouws, E E	...	Jansenvill
Bergel, W H; New, M J	...	Johannesb

GAAT gij naar de Goudvelden? Neem een grooten voorraad van Ormonds Groot Afrikaansch Geneesmiddel. Gij zult het onwaardeerbaar bevinden, als ter voorkoming en genezing van Kramp en andere Buikongesteldheden, Koortsen en ongemakken, zoals Verlies Bloed-[illegible], Onlesschbare Dorst, Vermoeidheid, en Zenuwachtige Uitputting. Het werkt als tooverij de kwalen in ons tropische klimaat. De natuur heeft voorzien in Afrikaansche Wortels voor de genezing van de Groote Afrikaansche ziekten [illegible].

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

"Home Rule."

Ontvangen en gepubliceerd 1 Julij 2 n.m.

LONDEN, 30 JUNIJ.—In het Lagerhuis is gisteren avond, op het voorstel Gladstone over het rapporteren der "Home Rule" Wet op 27 Julij, een amendement voorgesteld tot veroordeeling van elke verkorting van het debat, maar dit werd verworpen met een meerderheid van 27. Het debat ging voort, en het Huis verdaagde eerst heden morgen te 4 ure, zonder het debat geëindigd te hebben. De heer Gladstone zeide dat hij het Huis niet zou verdagen eer de "Home Rule" Wet en die op de Middelen er door was, en dat hij nog dit jaar de voornaamste Britsche maatregelen er door hoopte te krijgen.

LATER.—In het Lagerhuis is heden avond, na nog meer discussie, het voorstel Gladstone aangenomen met een meerderheid van 32.

De Zilverkwestie.

Het scheeps-ongeluk.

De Beira Spoorweg.

Allerlei.

Ontvangen en gepubliceerd 2 Julij, 12 n.m.

LONDEN, 2 JULIJ.—Meintjes, de Z. A. ijzerpaardruiter, heeft de mijl in 2 minuten 3⅘ seconden, sneller dan iemand in Engeland, afgelegd.—Tegen 7 Augustus is het N. A. Congres over de Zilverkwestie samengeroepen.—De Grootvorst Troonopvolger en de Koning en Koningin van Denemarken zijn voor het Koninklijk huwelijk overgekomen.—Bokkenvellen ½ à ¼d. goedkooper.—Vice-Admiraal Sir M. C. Seymour is tot opvolger aangesteld van wijlen Admiraal Tryon als bevelhebber van het eskader in de Middellandsche Zee. De overlevenden bij het ongeluk met de *Victoria* zijn op Malta aangekomen. De correspondent van de *Times* uit Beyrouth schrijft de botsing toe aan verkeerde berekening van de plek voor draaijen noodig.—Het *Financial News* zegt dat de Beira Spoorweg den interest op zijn schuldbrieven op 1 Julij niet betalen kan, maar voegt er bij dat de lijn voor het vervoer open blijft.—Telegrammen van verschillende bronnen wijten de botsing tusschen de *Camperdown* en de *Victoria* aan een bevel van Admiraal Tryon tot verandering der colonne toen hiertoe geen ruimte was.—President Cleveland zegt in zijn proclamatie tot samenroeping van het Congres, dat hij dien weg is ingeslagen ten einde het volk van dreigend gevaar en onheil te redden. De opheffing der Sherman Wet door het Congres wordt zeker geacht.

Ingepakt.

De "Scot."

Ontvangen en gepubliceerd 3 Julij, 2 30. n.m.

LONDEN, 3 JULIJ.—Michael Halafa is gearresteerd aan boord der *Roslin Castle* voor het bij zich hebben van onwettige diamanten. Deze liet hij vallen na zijn arrest, maar zij werden teruggevonden. De *Scot*, op reis naar Engeland, arriveerde Zondag namiddag om 4.40 te Madeira.

De "Roslin."

LONDEN, 3 JULIJ.—De *Roslin Castle* arriveerde Zondag om 4 uur v.m. te Plymouth. Haar netto stoomtijd was 16 dagen, 23 uur en 23 minuten.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

Bescherming van Handelaars.

P. ELIZABETH, 1 JULIJ.—Een vergadering van kleinhandelaars heeft gisteren avond een Vereeniging tot Bescherming van Handelaars opgerigt, met een reglement billijk voor klant en handelaar. Een tweede vergadering zal gehouden worden tot verkiezing van een Comité. Als President is de heer J. C. Kemsley werkzaam.

Z. A. REPUBLIEK.

Pokken.

PIETERSBURG, 1 JULIJ.—De zendeling aan Maquarella's plek, aan de grenzen van Mashonaland, heeft om koepokstof gevraagd, daar pokken onder den stam heerschten.

NATAL.

Geldzaken.

DURBAN, 1 JULIJ.—De invoerregten hebben in Junij £15,060 beloopen, tegen £16,845 in Junij 1892.—De gouduitvoer wordt geschat op £31,692 tegen £31,365.

HANDEL EN NIJVERHEID.

JOHANNESBURG, 1 JULIJ.—Markt vast maar bedaard. Verkocht zijn: Britannia 11s 6d, Ellerton, 15s 3d, Glen 35s, Unified Main 38s 7d, Buffels 21s 6d.

JOHANNESBURG, 3 JULIJ.—Dividends zijn verklaard als volgt:—Robinson 4 percent op het kapitaal der Maatschappij; East Anglian G. M. en Trust Maatschappij 5 percent, betaalbaar aan alle geregistreerde aandeelhouders op 13 dezer.

PRODUKTENMARKT TE KIMBERLEY.

(Van de heeren Lawrence & Co.)

30 Junij 1893.

	Van	Tot
Aardappelen (beste) per zak, 163 lbs.	£0 6 0	0 14 0
Boter (eerste)	0 2 0	0 2 6
Boter (tweede)	0 1 6	0 1 9
Boonen per zak, 203 lbs.	1 14 0	1 15 0
Boonen (Kaffer)	0 14 0	0 15 0
Eenden	0 1 9	0 2 0
Eijeren, per dozijn	0 1 3	0 1 6
Garst, per zak, 163 lbs.	0 10 0	0 12 6
Haver, do. do.	0 14 0	0 14 6
Haver (Engelsch), per 130 lbs	0 9 0	0 10 6
Havergerven per 100 lbs	0 10 0	0 10 9
Ham en Spek	0 0 8	0 1 0
Hoenders, per stuk	0 1 0	0 1 9
Kaf, per baal, 300 lbs.	0 14 0	0 15 6
Do. do. (O.V.S)	0 10 0	0 13 0
Kafferkoren per zak	0 13 9	0 14 0
Kalkoenen	0 4 0	0 7 6
Meel (Boer) zacht koren ongezift per zak 203lb	1 2 0	1 4 0
Meel (Boer) gezift	1 5 0	1 7 0
Meel (O.V.S.)	1 0 0	1 1 0
Mielies (gele) per zak	0 13 6	0 13 9
Mielies (gemengde)	0 12 0	0 13 3
Mielies (brood)	0 0 0	0 0 0
Mielies (witte)	0 13 6	0 14 6
Mieliemeel (witte)	0 17 0	0 18 6
Mieliemeel (gele)	0 15 0	0 16 0
Rogge	0 16 0	0 17 0
Tabak per pond	0 0 3	0 0 4½
Tarwe, per zak 203 lbs	1 0 0	1 1 0
Uijen, per 120 lbs.	0 15 0	0 16 0
Vruchten, gedroogde geschild	0 0 2	0 0 3
Versch Varkspek	0 0 4	0 0 5
Zemelen per zak, 100 lbs	0 7 0	0 7 6
Zout, per zak	0 2 6	0 3 6
Zweepstokken elk	0 1 9	0 2 6

SLAGTVEE.

Ossen, eerste klas, 600 lb £5 tot £6 10s.
Ossen, 500 lb. £5 tot £5 10s.
Koeijen, 306 tot 400 lb. 65s. tot 15s.
Kalveren, 25s. tot 30s.
Varkens, 100 lb. 27s. 6d. tot 30s.
Lammers, 30 lb. 6s. 6d. tot 7s. 6d.
Hamels, 50 lb. 12s. 6d tot 13s. 6d
Schapen (Kaapsche), 13s. tot 14s.
Kapaters, 50 lb. 12s. tot 13s.

TREKVEE.

Ossen, goede £4 10s. tot £5 0s.
Ezels, groote £8 tot £10
Ezels, kleine £6 tot £7 10s.
Melkkoeijen £5 tot £7 10s.
Rijpaarden £10 tot £12. 10s.
Trekpaarden £10 tot £15.

AANMERKINGEN.

Zeker tengevolge van schaarschheid van transport, is de aanvoer van producten gedurende de laatste week maar mager geweest. Er is echter weinig verandering in prijzen, die zich den laatsten tijd zeer gelijk zijn gebleven. De voorraad van mielies, boermeel, zemelen en haver is nog al zwaar. Kafferkoorn is vast geweest de geheele week door, maar daar het nu meer inkomt, verwachten wij de prijzen te dalen. Er is flinksche verkoop voor goede havergerven en kaf, die beiden schaarsch zijn. Garst meer aangevoerd; prijzen zwakker. Aardappelen nog zeer volop en oordeelende naar den grooten en weinigen voorraad, is er weinig kans dat de prijzen in den eersten tijd zullen opgaan. De aanvoer van goede boter is minder dan de vraag. Eijeren zijn nu volop. Naar goede ham en spek is vraag. Aanvoer van pluimvee gemiddeld; groenten dito. Vruchten, met uitzondering van zoet lemoenen, schaarsch. De prijzen van laatstgenoemde fruit zijn lager geworden door den nog al grooten aanvoer van deze week. Naar vette slagtossen is goede vraak.

UIT ELLENDE GERED.

De WelEd. heer John E Aubrey, Sofala, N. Z. Wales, levert het volgende getuigschrift:—

"In Januarij 1879 was ik onderwijzer van een provisioneele school in het westelijk distrikt en ik huwde een delicate jonge dame en werd kortelijks daarna als onderwijzer onder de Opvoedings Commissie aangesteld. Ons eerste kind werd geboren in September 1880, waarna mijn vrouw nooit haar gewone sterkte scheen terug te bekomen. In Mei 1881 werd zij plotseling erg ziek; men zond voor den familie dokter en men wist niet wat te denken; hij schreef echter iets voor en de patient herstelde gedeeltelijk. Ongeveer twaalf maanden later had zij veel last van een pijnlijk, kloppende beweging in den onderbuik, vooral als zij neerlag, verlies van eetlust en het voedsel dat zij nam, versterkte haar niet. Nog een dokter werd geroepen die ondersocht en voorschreef, maar van geen nut. Wij verlieten de buurt en gingen naar Lithgow Vallei, om verbetering aan te brengen, maar zonder resultaat. Een ander dokter deed al wat hij kon en zei dat de lever was gezwollen, wat het geval bleek te zijn, daar zij somtijds zoo opgezwollen was dat zij zich niet kon kleeden; zoo gingen de zaken aan en werden van kwaad tot erger. Talrijke doktoren deden vervolgens weinig goed en dat maar tijdelijk, maar allen stemden overeen dat het gestel algemeen zwak was en herstel behoefde, terwijl de lever somtijds oorzaak was dat knoop na knoop van haar mantel afsprong, als zij in een winkel stond. Voor de laatste twee jaren is de moeijelijkheid gecompliceerd geworden door een zeer leelijk gesuis in het hoofd, zóó sterk zoodat in het bed liggen des avonds onmogelijk was, met scherpe koliek aanvallen, algeheele neerslagtigheid en schorheid der keel veroorzakende. Ten laatste, na verder lijden, las ik van Clement's Tonic en zijn wonderlijke werking en zond om een bottel. De eerste dosis was te sterk voor de verzwakte maag. Ik vermengde het met water en maakte het langzaam sterker, naar mate de maag het kon verdragen. Mej. Aubrey heeft nu drie bottels genomen en het effect is zeer wonderlijk; het opzwellen is geheel verdwenen en het middellijf is zeven duim in omvang kleiner. Het gezicht is vernieuwd en versterkt, de eetlust teruggekeerd, het gesuis in het hoofd verminderd en om mijn vrouw's eigen woorden te gebruiken: "Woorden zijn niet in staat om de verligting en het voordeel te beschrijven, dat zij heeft ondervonden door het gebruik van slechts 3 bottels Clement's Tonic." Ik beschouw Clement's Tonic het best smakende en best werkende medicijn, dat ik ooit in Engeland, Indië, Afrika of Australië heb gebruikt.

JOHN E. AUBREY.

VERKOUDHEID.

KOORTS EN DOOFHEID IN VERBAND ER MEE.

EENE NIEUWE HUISHOUDKUNDIGE BEHANDELING

Lijders weten in den regel niet dat deze ziekten besmettelijk zijn, of dat zij komen van de aanwezigheid van levende parasieten in het bedekkende vlies van den neus en de buizen van het oor naar de keel. Een microscopisch onderzoek heeft echter bewezen dat dit een feit is en de uitslag is dat een eenvoudig geneesmiddel is klaar gemaakt, waarbij deze zorgverwekkende ziekten spoedig en voor goed worden genezen door een paar eenvoudige applicaties, t'huis door den patient eens in twee weken gemaakt. Een pamflet deze nieuwe behandeling verklarende, wordt gezonden na ontvangst van 2½d. zegel door A. HUTTON DIXON, 43 en 45 East Bloor St. TORONTO, Canada.—*Scientific American.*

Alle correspondentiën moeten in het Engelsch geschreven worden.

Aan Bouwmeesters.

TENDERS

WORDEN GEVRAAGD VOOR HET UITVOEREN VAN ZEKERE VERANDERINGEN EN VERBETERINGEN AAN HET OUDE SOMERSET HOSPITAAL

TE

KAAPSTAD.

Plan en Berekening kunnen worden bezien en verdere informatie verkregen ten Kantore van den Ondergeteekende. Tenders, geëndosseerd "Tender voor verbeteringen aan het Oude Somerset Hospitaal Kaapstad," zullen worden ontvangen door den Controleur en Auditeur-Generaal, Kaapstad, tot middag van 10 Julij. De laagste of eenige Tender zal niet noodzakelijk worden aangenomen.

H. S. GREAVES,
Pro Hoofd Inspecteur.
Publieke Werken Departement,
Kaapstad, 29 Junij 1893.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.

No. 4 KERKPLEIN, KAAPSTAD.

Opgerigt 31 Maart 1856.

KAPITAAL ... -- -- £20,000
RESERVE FONDS £40,849

C. A. FAIRBRIDGE, (FAIRBRIDE & ARDERNE Procureurs), Voorsitter.

VOOR HET ADMINISTREEREN VAN BOEDELS en Eigendommen als Executeurs, Administrateurs, Voogden, Curatoren, Trustees in Insolvente Boedels, Inspekteurs, Assignees, Agenten, Likwidateurs van Publieke Maatschappijen en Firmas.

VOOR HET WAARBORGEN van de Eerlijkheid, Oprechtheid en Getrouwheid van Personen in positie van vertrouwen, tegen betaling van een Jaarlijksche Premie.

☞ De Polissen van de Maatschappij worden erkend door de Imperiale, Koloniale, Transvaalsche en Vrijstaatsche Regeringen en andere Publieke Instellingen en Societeiten.

VOOR HET VOORSCHIETEN VAN GELD op Eerste Verband op Grondeigendommen en andere kostbare Securiteiten.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

EXECUTEURSKAMER

Akte van Overeenkomst, gedagteekend 1 April, 1859.

Opgesteld op de basis van de Originele Akte gedagteekend 22 Augustus 1838; tegenwoordige Akte ingelijfd door Akte van Parlement No. 17, 1859.

Aandeelhouders Kapitaal en Accumuleerde Fondsen... ... £73,600

DIRECTEUREN:

De Wel-Ed. heer J. H. HOFMEYR, *Voorzitter.*
" W. HIDDINGH, L.L.D.,
" I. P. H. VAN DER POEL,
" W. MARSH,
" A. VAN DER BIJL.

Zij die de Executeurskamer wenschen te benoemen tot Executeuren, Mede-Executeuren of anderszins, gelieven haar aan te stellen of te benoemen slechts onder den naam van "De Executeurskamer in Kaapstad."

De Direktie administreert Insolvente Boedels door haren Secretaris.

N.B.—Aanzoeken om Beleeningen op Vastgoed worden dagelijks gedurende Kantooruren in overweging genomen.

Op last van de Direkteuren,
J. H. N. ROOS,
Waarn. Secretaris.

ALGEMEENE
Boedel en Weeskamer.

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1856; ingelijfd bij Akte van Parlement No 31 van 1861.

KAPITAAL £20,000
RESERVEFONDS £10,000

Voor het Administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:
De Wel-Edele Heer J. R. REID, Voorzitter.
De Wel-Edele Heeren:
J. L. M. BROWN, | P. F. LINDENBERG.
J. F. WICHT, | F. F. RUTHERFOOR
J. P. ROUX, M.D., | F. J. B. LANGERMA

AUDITEUREN:
De Wel-Edele Heeren:
J. P. F. JURITZ. | M. A. BERGH.

Degenen die hen willen aanstellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "De Raad van Directeuren van de Algemeene Boedel en Weeskamer."

De Insolventie-tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zijn zal.

W. A. CURREY, Secretaris,
ebouwen der Kamer,
Adderleystraat, Kaapstad.

TULBAGH.

P. J. P. MARAIS,

VENDU-AFSLAGER
EN
GENERALE AGENT

Koninklijke Leverancier aan het Observatorium.

A. SPOLANDER & Co.,
GEVESTIGD 53 JAREN.
hronometer-, Horologie- en Klokmaker
"Mutual" Gebouwen, Darlingstraat.
Gouden- en Zilveren Horologiën in voorraad geho den.

H. P. DU TOIT,

Wet- en Algemeen Agent
REKENINGEN enz., Gecollecteerd en Prompt Uitbetaald aan de Clienten, na ontvangen te zijn.

MALMESBURY.

ZIJ WIL GEEN £1,000

nemen en dit is de reden waarom
Haar Schoonzoon schrijft:—

Maraisburg, 20 Mei, 1892.

Van W. F. LA PERROUSE, aan den Wel-Edelen heer J. JONES, Kaapstad.

Waarde heer,

Ik gevoel mij verpligt u te melden de voor Rheumatiek of wat men in 't Holandsch "Zinkings in de Borst noemt," er geen beter geneesmiddel bekend is dan *Rheumaticuro.*

De moeder mijner vrouw heeft gedurende de laatste 40 jaren geleden aan een Borstkwaal; wij hebben iederen dokter beproefd binnen ons bereik, doch te vergeefs. Het was pijnlijk voor gesonden om haar te zien lijden. 's Nachts sliep zij nooit, tweemaal was zij buiten haar zinnen en liep weg in het veld, terwijl zij haar kind moest verzorgen, vermagerd tot een geraamte, haar nacht en doorbrengende in een leuningstoel in de voorkamer van het huis, met haar hoofd omtijds rustende op een kussen. Ik heb menigen nacht met haar opgezeten, tot wij ten laatste hoorden van uw RHEUMATICURO, en ik haalde haar over om het te beproeven. Zij deed het en vond groote verlichting en ging er mee voort waarheen zij ook ging; zij had het altijd bij zich en door Gods zegen en hulp van uw Medicijn is zij volkomen genezen; en zij is nu 68 jaar oud; en ik geloof dat al soudt u haar £1,000 bieden, zij niet zonder het Medicijn in huis zou willen zijn.

Indien u mij niet gelooft, kunt u schrijven aan de heeren Spanier, want ik geloof dat die haar een dosijn flesschen verkocht hebben, of u kunt haar self schrijven.

Haar Adres is: Mej. C. J. J. TROSKIE, Fontointje, Maraisburg.

RHEUMATICURO, het groote Zuid-Afrikaansche Geneesmiddel voor Jicht, Rheumatiek Rheumatische Jicht, Lendenjicht, Heupjicht en Aangezichtspijn, wordt verkocht door geheel Zuid Afrika, Mauritius, Madeira, Lissabon Londen, enz.

Beste Transvaalsche Tabak

Juist ontvangen, 26 per lb.

DOE AANZOEK BIJ
JAMES E. LEGREW,
Hoek van Kerk- en Burgstraten

J. HENDERSON WALKER

Secretaris der Afdeeling van Stellenbosch
Secretaris der Municipaliteit van Stellenbosch.
Onder-Sherif voor het district.
Procureur en Notaris Publiek.
Wet Boedel en Algemeen Agent.
Effekten en Aandeelen Makelaar,
Stellenbosch.
Kantoor No. 1 Birdstraat, naast de Stellenbosch Distrikt Bank, Beperkt.
TELEGRAFISCH ADRES: 'Vigilate.'
P. O. BUS 7

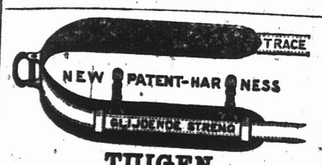

TUIGEN

met de Nieuwe Patent Glijdende Borstplaat om Schaving te voorkomen; goed gerecommandeerd. Stuur om een Prijslijst.

Let op het adres.

A. T. RUTTER.
No. 24 Darlingstraat, Kaapstad.

KENNISGEVING AAN HET PUBLIEK

IN antwoord op herhaaldelijke en menigvuldige navraag, hebben de Ondergeteekenden het genoegen bekend te maken, dat zij nu de eenige eigenaars geworden zijn van

HOPE'S GROOTE HAARHERSTELLER,

te nu in staat gesteld zijn aan den zoo dikwijls uitgedrukten wensch van het publiek te voldoen, om wederom wat van deze allerberoemdste van Haarherstellers te hebben.

Zij kunnen zulks thans voor de toekomst verzekerd bezorgen, en tevens de versekering geven dat er niets in is giftig, of nadeelig voor gesondheid of huid. Hunne Naam teekening, in rooden inkt is op elk bottel.

☞ Certificaten van welbekende Inwoners van de Kaapstad en andere deelen van Zuid Afrika, getuigende van de wonderbare uitwerking van dit uitmuntende Haarmiddel, kunnen op applicatie worden ingezien.

OOGZIEKTEN,

ontstaan door onderdom of andere oorzaken. Vele personen in Zuid Afrika, zoowel als in Europa en Australië, zijn geheel en al genezen, waar alle andere geneesmiddelen faalden, door het gebruik van Dr. ROSENBAUM'S Oog Essence en MORRIS' Keiserlijke oog Zalf, waarvoor zij de Eenige Agenten zijn.

De C. F. JURITZ & Co., Engel Apotheek Loopstraat, Kaapstad

DE ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATE
VOOR HET
Administreeren en Beredderen van Boedels.

OPGERIGT A. D. 1836,

Ingelijfd door Ordonnantie No. 6, 1836, Akte 9, 1865, Akte No. 17, 1875, en Akte No. 27, 1883.

Opbetaald en Vermeerderd Kapitaal £29,400
In 168 Aandeelen van £175.
Bedrag onder Administratie meer dan £800,000 Sterling.
Reserve Fonds £12,500.

DIRECTEUREN:
De Edele Heer ALFRED BEDEN, President.
De Wel Edele heeren:
J. A. BAM. | C. P. SMUTS, L.W.V
GODFREY SICKEL. | W. F. STAMPER.

Voor de Administratie van Boedels en andere Eigendom als van Voogden, Curatoren, Trustees of Agenten.

N.B. De Direkteuren vergaderen iederen INGSDAG en VRIJDAG, te elf uur morgen
Kantoren: No. 6, Kerkplein, Kaapstad
H. GIBSON, Secretaris

J. S. HOOGENDOORN, AANSPREKER ENZ.,

BEGRAFENISSEN Aangenomen, Doodkisten, Lijkbosteen en Rouwkostuum Geleverd a den Kortst mogelijken tijd en tegen den Billijken Prijs. Riebeek House, Hoek van de Breë en Korte Marktstraten

---

VERANDERINGEN AAN "WEST OF ENGLAND"

Neemt kennis als 't u blieft:—

Ingang langs de Steigering en door de Oude Deur in Langemarktstraat en eveneens door den Nieuwen Ingang in Kerkplein.

J. LAWLEY & Co.

AAN BOEREN.

R. M Ross & Co.,

Hebben juist geland een Verschen aanvoer van

RANSOME'S Y.L.6. SCHAREN,
STAAL OMHEININGSDRAAD,
OMHEININGSDRAAD MET WEERHAKEN,
OMHEININGS PALEN,

Tegen de laagste Marktprijzen.

R. M. ROSS & CO.
STRANDSTRAAT, KAAPSTAD.

(KOPIJ.)

V. R.

VAN DIEMEN'S LAND (TASMANIA) TENTOONSTELLING,

Launceston, 11 Maart 1892.

Aan de heeren GEBROEDERS QUIBELL,
NEWARK, ENGELAND.

Mijne Heeren!

Men heeft u een SPECIALEN PRIJS toegekend voor uwe Schapen Dips bij de Schapen Dip proeven, geconnecteerd met deze Tentoonstelling. Tien welbekende Dips competeerden mee. Het onderzoek was zeer streng en volledig en bij ieder punt hebt gij het gewonnen. Opdat de prijs alleen bij verdienste zou worden gegeven, kon de Jurij de namen der mededingers niet, totdat de proeven waren afgeloopen en de beloningen gegeven.

D. FERGUS SCOTT, Officieel Agent.

Speciale Agenten: R. M. ROSS & Co., Kaapstad.

DE EENIGE GOUDEN MEDALJE

VOOR

HUISRAAD,

Vertoond op de Zuid-Afrikaansche en Internationale Tentoonstelling te Kimberley is toegekend aan

D. ISAACS & CO.,

STOOM-SCHRIJNWERKERS

EN

Leveranciers van alle soorten Meubelen.

DAAR wij met Stoomkracht fabriceeren, met de laatst verbeterde Machinerie, zijn wij in staat GOEDE MEUBELEN te leveren tegen een lageren prijs dan waar Goederen van minder kwaliteit elders voor verkocht kunnen worden.

De eenige gunst, die wij verlangen, is dat het publiek onzen voorraad zal komen zien wanneer, door eene vergelijking van prijzen, bevonden zal worden dat onze Goederen de GOEDKOOPSTE IN DE MARKT zijn. Kopers hebben dit voordeel, dat zij kiezen kunnen uit

DEN GROOTSTEN VOORRAAD MEUBELEN
IN
ZUID-AFRIKA.

Bovendien houden wij een oneindigen Voorraad Hout van verschillende soorten, om ons in staat te stellen ten eenigen tijde een hoeveelheid goed droog hout voorhanden te hebben voor dadelijk gebruik, daar dit de eenige waarborg is dat Meubelen de hitte van dit Klimaat zullen weerstaan.

GOEDE STERKE GEBOGENHOUT STOELEN,

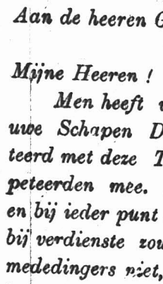

4s 9d. 4s. 9d.

SUPERIEURE GEBOGENHOUT STOELEN.

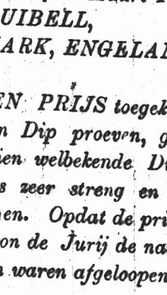

MET BOUTEN KLAM AAN DE ZES EN PEN ZIJDEN
6s. 6d. 6s. 6d

HET GOEDKOOPSTE. HUIS IN DEN HANDEL VOOR PORSELEIN, GLASWAAR, HUIS-HOUD-IJZERWAAR, MESSINGWAREN EN TAFEL ZILVER.

VERTOONKAMERS:
80, 82, 84, 86, 88, 90 en 92
LANGEMARKTSTRAAT.

STOOM KABINET FABRIEK:
BARRACKSTRAAT EN
BOOMSTRAAT.

KAAPSTAD.

Aan Wagenmakers en Bouwmeesters.

THESEN & CO.

Strandstraat, Kaapstad, Paarl en Knysna.

Een groote voorraad altijd voorhanden van goed Gedroogd Stinkhout en Wagenhout, Gedreaide Spaken, Jukken en Zwingels, Geschaafde Amerikaansche Planken, suiver Pijn Hout, Eschen en Mahoneihouten, tegen de laagste Marktprijzen.

VLOEISTOFF :: GIFTVRIJ

POEDER :: VERGIFTIG

VERKRIJGBAAR VAN
ALLE WINKELIERS
SELLAR BROS., Kaapstad,
EN
Milton, Watson & Co., Port Elizabeth.

DE VAN RIJN,

WIJN EN SPIRITUS MAATSCHAPPIJ (BEPERKT)
(Opvolgers van de heeren COLLISON & Co.)
Bovenkant Strandstraat, Kaapstad.
Eigenaars der welbekende en Gewilde Merken,
ORIGINEELE F. C. SHERRY!
ORIGINEELE F. C. COGNAC!
ORIGINEELE F. C. BRANDEWIJN

Handelaren in 't groot en in 't klein, in alle mogelijke soorten der fijne Koloniale Wijnen en Spiritualiën. Zilveren Medalje, Amsterdam 1883. Gouden Medalje Antwerpen 1885. Zilveren Medalje Internationale Gezondheids Tentoonstelling 1884.

De Van Rijn Wijn en Spiritius Maatschappij Dranken kunnen worden verkregen aan haar Hoofdkantoor of aan eenige haren Tak Winkels in Kaapstad en omstreken en eveneens van de voornaamste Groothandelaars door de Kaapkolonie Natal Vrijstaat en Transvaal.

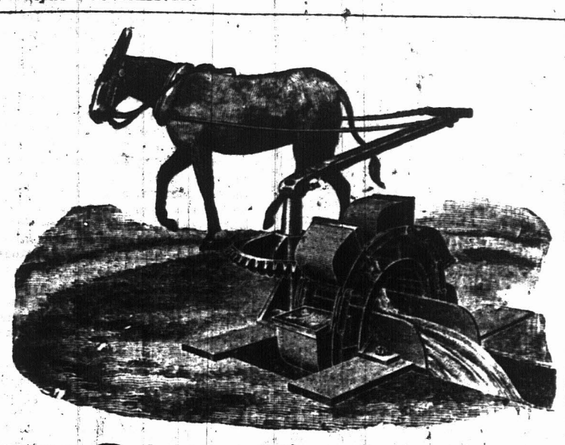

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bakkies Pomp.)

OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor het geven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Ezels Paarden of Ossen volgens de diepte in, en de hoeveelheid van Water, die moet worden opgetrokken. Een Ezel trekt omtrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines verzoenen geene kostbare opzetting en trekken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijzen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten.

GEORGE FINDLAY & CO.,
Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat,
KAAPSTAD.

Buitenvrienden! Let Wel op!!

C. H. BÖSENBERG'S

EENIGE OPREGTE AAMBEIJEN POEDER.

Zwaan Apotheek, Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.

☞ WAARSCHUWING! Het is ter mijner kennis gekomen, dat er slechte namaaksels onder den naam van "BÖSENBERG'S Aambeienpoeder" bestaan. Het EENIGE OPREGTE is alleen te verkrijgen bij, en draagt het handsmerk De Zwaan, met den naam van

C. H. BÖSENBERG. KAAPSTAD.
BREESTRAAT.

PAS OP VOOR NAMAAKSELS!

Alle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d vooruit betaalbaar

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR
C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, Zwaan Apotheek, Hoek van Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.

☞ Geen connectie met eenige andere Bezigheid

UNION LINE.
KONINKLIJKE MAILDIENST
UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ
(BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland via Madeira, om den anderen Woensdag te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

TARTAR, Kapt. JONES, 5 Julij.
MEXICAN, Kapt. LARMER, 19 Julij.

"Benvande Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na den aankomst van elke Mailstoomboot en tusschenboot.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, geldig voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 persent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de WEST worden uitgereikt voor de terugreis binnen drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat

---

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Madeira en Plymouth, te St Helena en Ascension aanleggende op de bepaalde tusschentijden.

Extra Booten via Las Palmas.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agenten van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

Pengewijn Eijeren.

DE Ondergeteekende ontvangt nu PENGEWIJN EIJEREN van Dassen Eiland. Doe aanzoek bij

Wm. Humphries,
CENTRALE WERF,

De "Zuid Afrikaan EN VOLKSVRIEND"

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 10s. en in de Buitendistrikten £1 5s per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. An elken Inteekenaar worden DRIE VOLLE BLADEN per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden voorafkennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria, J. F. Ohowles.
Alexida, Walter J. Pringle.
Alice, W. J. Glass.
Aliwal Noord, Sauer en Ormond
Barrydale, A. Helfrich.
Beaufort West, P. Taske.
Barkly Oost, E. V. Cotterell.
Belmont, Griqualand West, J. J. de Koet
Bloemfontein, T. B. Coleman.
Bethulie (O.V.S.), H Kijnveld.
Boshof, C. G. Marais.
Brodasdorp, John Taljard.
Britstown, J. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp, J. C. van den Heever.
Barberton, J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansch Syndicaat Agent.
Cala, J. M. Tarvey.
Colesberg, Sluiter & Neser.
Ceres, Henry Carson.
Caledon, Dempers, Moore en Krige.
Calvinia, A. P. Keyter.
Cradock, A. Metcalf.
Clanwilliam, P. A. Wege.
Carnarvon, Frans Weits.
Dordrecht, J. S. van Zyl.
Durbanville, H. P. du Toit.
Darling, Jacob Cats.
Diamantvelden, J. J. Michau.
Distrikt Ermelo, Transvaal,
Embokotwa, T. Ernest Jasniske.
Franschhoek, J. C. le Roex.
Fraserburg, Geo. Hodgson.
Fauresmith, S. Borich.
George, J. Kretzen.
Goudinie, T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet, H. J. Marais.
Griquastad, G. B. Bulder.
Heidelberg, James du Preez.
Heilbron, O.V.S., P. M. Beijers.
Humansdorp, W. Anderson.
Harrismith, J. F. W. van Zutphen.
Hanover, C. Nathan.
Hopetown, M. C. Louw.
Hopefield, J. W. Stigling.
Jansenville, S J Mosters.
Jacobsdal, J. W. B. de Villiers.
Johannesburg, "Republican and Co., Loan Trust, and Agency Co. Limd.
Kimberley, J. J. Michau.
Venhardt, H. van Tonders.
Do. — Jos. Jacobsohn.
Klerksdorp, Sluiter en Neser.
Knysna, P. Metselerkamp.
Kroonstad, J. N. Blignaut.
Kofijfontein, F. L. Horich.
Krugersdorp, Z.A.R., B. J. Viljoen.
Krakeelrivier, Ign. L. Ferreira.
Louden, C. Mitchell & Co.
Ladysmith (Riversdale), A. G. H. v. Velden
Lady Grey (Aliwal Noord), C. C. Cloete.
Ladybrand, H. P. van Heerden.
Lamberts Baai, F J v H Johnson
Maraisburg, D. F. Marais.
Malmesbury, H. P. du Toit en C. de Graaf, D.soon.
Maclear, Oost Griqualand, J. S. Heney.
Middelburg, Josua Naudé.
Murrayburg, A. Innes.
Moddergat, J. W. L. Hofmeyr.
Molteno, R. Hall.
Mosselbaai, R. Meyer, N.zn.
Montagu, P. J. Joubert, W.zn
Moorreesburg, G. W. D. Rust.
Napier, R. G. Bell.
Namaqualand, J. G. Fischer en Gerard Genis.
Nazareth, P. J. Naudé.
Olifantsrivier, S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn, J. H. Swemmer.
Paarl, D. J. A. van der Spuy, tegenover het Magistraatshof.
Pearston, A. J. Myburgh.
Petrusville, P. J. de Vaal.
Philadelphia, H. C. Dreyer, A.zn.
Philipstown, R. Röper.
Phillippolis (O.V.S.), Olst en Sem.
Piquetberg, J. H. Zoer.
Pietermaritzburg, C. A. F. de Graaff.
Porterville, Geo. Laurence & Co.
Port Elisabeth, Armstrong & Co.
Potchefstroom, C. M. Douthwaite.
Pretoria, J. C. Niemeijer.
Prieska, B. P. van Niekerk.
Prins Albert, J. Eberlein.
Queenstown, J. A. Bremner.
Riversdale, Reits en Versfeld.
Richmond, A. P. de Villiers.
Riebeek West, F. Russouw
Robertson, J. A. Neethling.
Riebeekkasteel, D. Krige.
Somerset West Strand, F. J. Hoitsema.
Somerset West, J J Geering,
Stellenbosch, W. J. de Kock en K. J Bestiaan
Swellendam, F. A. Coldrey.
Saldanhabaai en St. Helenabaai, J. A. Schickerling.
Smithfield, W. G. Butler.
Schietfontein, — Sterrenberg.
Sutherland, H. P. van Eyk.
Somerset Oost, A. H. Hofmeyr.
Stormvlei, Gebroeders Heatly.
Steijnsburg, A. Postma.
Tarkastad, E. J. Stanley.
Tygerhoek, P. O. Welgevonden (distrikt Uitenhage), W. R. Mohr.
Tulbagh, H. Fagan, Jr.
Uitenhage, A. de Villiers.
Utrecht (Transvaal), H. L. Neethling.
Uitenhage, Henry Chase.
Uniondale, G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp, P. B. van Rhyn, L.W.R.
Van der Byl's Kraal, P. O., D. J. Marais,
Ventersburg, D. Vermooten.
Villiersdorp, W. Roux.
Victoria West, I. J. van der Merwe.
Wijnberg, G. de Kock.
Winburg, D. J. De Villiers.
Willowmoore, J. Williams.
Winterberg, Fort Beaufort, R. Stevenhage.
Wellington, J. F. Postz & Co.
Worcester, V. Harris.
Wakkerstroom, D. D. Bierman, Jr.
Zandfontein, W. H. F. Hoffman.
Zoerust, Marico, Z.A.R., D. B. Naudé.

NEDERLAND — Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid-Afrika.

Malmesbury Executeurskamer en Voogdij en Brand Assurantie Maatschappij.

Ingelijfd bij Akte van Parlement No. 10 van 1889.

Voor het administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten en het Verassureren van Eigendommen.

DIRECTEUREN:

De Wel.Ed. Heer TH. A. J. LOUW, L.W.V Voorsitter.
De Wel-Ed. heeren:
P. RYAN. | N. J. H. OROSENS.
H. R. B. GREBFF. | C. P. BARSON.
G. W. D. RUST. | A. W. LOUW.

AUDITEURS:

De Wel.Ed. Heeren A. C. KOCH en J. J. MARAIS

De Directeuren vergaderen elken Dingsdag voormiddags, in den Zomer ten 9 uur, in den Winter ten 10 uur.

B. WETHMAR, Secretaris.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. REITZ handelende onder den stijl of de firma van GOTHARD & REITZ, 94 Loopstraat Kaapstad